

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองและการกำจัดรสขมด้วยเอนไซม์ทางการค้า
(Enzymatic hydrolysis of soy protein isolate and debittering of the hydrolysate using
commercial enzyme preparation)

นางสาวกัตติกา กิ่งทอง รหัสนักศึกษา 47040188
นางสาวพรจิตรา จวบถุญย์เย็น รหัสนักศึกษา 47040203

อาจารย์ที่ปรึกษา
ดร.บุญเทียม พันธุ์เพ็ง

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

ภาควิชาอุตสาหกรรมเกษตร โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ร/น.

พ.ศ. 2550

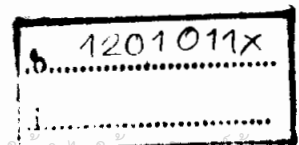
ก 387ก

๑๕๖๐

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน 85422

วัน,เดือน,ปี 11 พ.ย. 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองและการกำจัดรสขมด้วยเอนไซม์ทางการค้า
(Enzymatic hydrolysis of soy protein isolate and debittering of the hydrolysate using
commercial enzyme preparation)

จัดทำโดย

นางสาวกัตติกา

กิ่งทอง

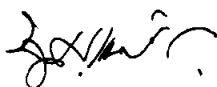
รหัสนักศึกษา 47040188

นางสาวพรจิตรา

จวบอุษะเย็น

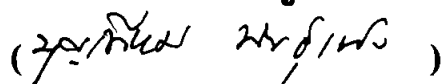
รหัสนักศึกษา 47040203

ได้รับการพิจารณาเห็นชอบจาก

๒๔ มีนาคม ๒๕๖๑

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ

()

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่อง

การไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองและการกำจัดรสขมด้วยเอนไซม์ทางการค้า
(Enzymatic hydrolysis of soy protein isolate and debittering of the hydrolysate using
commercial enzyme preparation)

จัดทำโดย

นางสาวกัตติกา กิ่งทอง รหัสนักศึกษา 47040188

นางสาวพรจิตรา จวบอุษะเย็น รหัสนักศึกษา 47040203

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้เรียบเรียง นางสาวกัตติกา กิ่งทอง และนางสาวพรจิตรา จวบฤกษ์เย็น. 2550

ชื่อเรื่องปัญหาพิเศษ การไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองและการกำจัดรสขมด้วยเอนไซม์ทางการค้า
(Enzymatic hydrolysis of soy protein isolate and debittering of the hydrolysate using commercial enzyme preparation) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร คณะอุตสาหกรรมเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง : ดร.บุญเทิ้ม พันธุ์เพ็ง

บทคัดย่อ

โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองไม่มีรสชาติ ขนาดของโมเลกุลโปรตีนจะมีผลต่อต่อมรับรสแตกต่างกัน เพพไทด์และกรดอะมิโนแต่ละชนิดซึ่งเป็นผลผลิตที่ได้จากการไฮโดรไลซ์โปรตีนด้วยเอนไซม์โปรทีเอสจะมีรสหวาน เปรี้ยว เค็ม รสอูมามิ (umami) หรือรสขม เป็นลักษณะเฉพาะตัว ในขณะที่รสชาติอื่นๆ ให้รสชาติในทางบวกแก่อาหารแต่รสขมเป็นรสที่ไม่ต้องการ ทำให้รสขมที่เกิดจากการไฮโดรไลซ์โปรตีนเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการใช้โปรตีนไฮโดรไลซ์จากโปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองเป็นผลิตภัณฑ์ปรุงรส การเลือกใช้ชนิดของโปรทีเอสที่เหมาะสมหรือเลือกลำดับการใช้โปรทีเอสชนิดต่างๆ ร่วมกันในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองสามารถทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่มีรสขม

จากผลการศึกษาการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองและการกำจัดรสขมด้วยเอนไซม์ทางการค้าเพื่อนำไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ปรุงรส เมื่อพิจารณาระดับการไฮโดรไลซิสโดยใช้ค่าเปอร์เซ็นต์ไนโตรเจนจากกรดอะมิโนต่อปริมาณไนโตรเจนทั้งหมด (AN/TN) เปอร์เซ็นต์ปริมาตรส่วนใสต่อปริมาตรทั้งหมด และการชิม พบว่าโปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองที่ไฮโดรไลซ์ด้วยเอนไซม์อัลคาเลสร่วมกับเฟลเวอร์ไซม์ ที่ความเข้มข้น 0.6 เปอร์เซ็นต์ อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส นาน 24 ชั่วโมง ได้โปรตีนไฮโดรไลซ์ที่มีระดับการไฮโดรไลซิสคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ไนโตรเจนจากกรดอะมิโนต่อปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดสูงที่สุดคือ 32.5 เปอร์เซ็นต์ มีปริมาตรส่วนใส 83.58 เปอร์เซ็นต์ และสามารถที่จะลดความขมในโปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองได้

ลายมือชื่อนักศึกษา

..... กัตติกา กิ่งทอง :
..... จวบฤกษ์เย็น

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

.....

วัน เดือน ปี

..... 24 มีนาคม 2550

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยความช่วยเหลืออย่างยิ่งจาก ดร.บุญเทิ้ม พันธุ์เพ็ง อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ เสียสละเวลาให้คำปรึกษา, แก้ไข ชี้แนะแนวทาง รวมทั้งให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์อย่างมากต่อตลอดระยะเวลาการทำปัญหาพิเศษ

ขอขอบพระคุณ ดร.ศศิวิมล ชื่นอิม อาเหม็ด ที่ให้เกียรติเป็นคณะกรรมการ ขอบคุณครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ ที่คอยเป็นกำลังใจและดูแลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนๆที่ช่วยแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นระหว่างการทำปัญหาพิเศษ

กัตติกา กิ่งทอง
พรจิตรา จวบฤกษ์เย็น
24 มีนาคม 2551

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
บทที่ 2 วารสารปริทัศน์.....	3
2.1 ถั่วเหลือง.....	3
2.2 อาหารทำหน้าที.....	6
2.3 โปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง (Soy protein isolate).....	9
2.4 เอนไซม์.....	10
2.5 การกำจัดความขมของโปรตีนไฮโครไลเซท.....	16
บทที่ 3 อุปกรณ์และวิธีการทดลอง.....	20
บทที่ 4 ผลการทดลอง.....	29
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง.....	47
บรรณานุกรม.....	48
ภาคผนวก.....	49
ประวัติผู้เขียน.....	63

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.4.1 ผลของการทำงานของอัลคาเลส ที่ pH ต่างๆ.....	11
2.4.2 ผลของการทำงานของอัลคาเลสที่ อุณหภูมิ ต่างๆ.....	11
2.4.3 ผลของการทำงานของอัลคาเลสในเวย์โปรตีนและ โปรตีนถั่วเหลือง ที่อุณหภูมิต่างๆ.....	12
2.4.4 ผลของการทำงานของนิวเทรต ที่ pH ต่างๆ.....	13
2.4.5 ผลของการทำงานของนิวเทรต ที่อุณหภูมิต่างๆ.....	13
2.4.6 ผลของการทำงานของนิวเทรตใน โปรตีนชนิดต่างๆ ที่อุณหภูมิต่างๆ.....	14
2.4.7 ผลของการทำงานของเฟลเวอร์ไรซ์ ที่ pH ต่างๆ.....	15
2.4.8 ผลของการทำงานของเฟลเวอร์ไรซ์ ที่อุณหภูมิต่างๆ.....	15
2.5.1 ความขมใน โปรตีน.....	18
2.5.2 การทำปฏิกิริยาของเอน ไซม์.....	19
3.2.1 การไฮโดรไลซ์ถั่วเหลืองสกัดด้วยเอน ไซม์ต่างๆ.....	25
4.3.1 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส...	30
4.3.2 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์อัลคาเลสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ที่ อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส.....	31
4.3.3 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส...	32
4.3.4 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์อัลคาเลสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ที่ อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส.....	33
4.3.5 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส.....	34
4.3.6 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์อัลคาเลสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ที่ อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส.....	35
4.3.7 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์นิวเทรตที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส...	36
4.3.8 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์นิวเทรตที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส.....	37
4.3.9 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอน ไซม์นิวเทรตที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส....	38

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4.3.10 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ที่ อุณหภูมิจุด 60 องศาเซลเซียส.....	39
4.3.11 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่อุณหภูมิจุด 70 องศาเซลเซียส..	40
4.3.12 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ที่ อุณหภูมิจุด 70 องศาเซลเซียส.....	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.2.1 ตัวอย่างของสารที่จัดเป็นฟีนอลชนิดฟีนอล.....	6
2.2.2 ไฟโทเคมีคัลจากพืชที่มนุษย์ได้รับจากอาหาร.....	8
2.3.1 ปริมาณกรดอะมิโนที่จำเป็นในโปรตีนไอโซเลตจากถั่วเหลือง.....	10
4.2.1 องค์ประกอบของโปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง.....	29
4.4.1 แสดงระดับความขมมากที่สุด.....	42
4.4.2 แสดงระดับความขมมาก.....	43
4.4.3 แสดงระดับความขมปานกลาง.....	44
4.4.4 แสดงระดับความขมน้อย.....	45
4.4.5 แสดงระดับความขมน้อยที่สุด.....	46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

การผลิตเครื่องปรุงรสให้ได้คุณภาพตามที่ผู้บริโภคต้องการนั้น จะต้องมีกระบวนการผลิตที่เหมาะสม โดยความสำคัญของเครื่องปรุงรสจะอยู่ที่รสชาติ สี และกลิ่นเป็นหลัก ดังนั้นจึงได้ทำการศึกษาถึงการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองและการกำจัดรสขมด้วยเอนไซม์ทางการค้าเพื่อนำมาใช้ในการปรุงแต่งรสชาติในผลิตภัณฑ์เครื่องปรุงรสต่างๆ เช่น ซีอิ๊ว เต้าเจี้ยว เต้าหู้ยี้ เป็นต้น ให้มีความอร่อย และลดความขม

โปรตีนไฮโดรไลเซตเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีน ซึ่งประกอบด้วยกรดอะมิโนเพปไทด์สายสั้นๆ และโปรตีนที่มีขนาดเล็ก โมเลกุลเล็กกล โปรตีนที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต นิยมใช้โปรตีนกลูเตนจากข้าวสาลี โปรตีนข้าวโพด โปรตีนถั่วเหลือง และโปรตีนต่างๆ ที่เป็นผลิตภัณฑ์พลอยได้จากโรงฆ่าและสัตว์ พันธะเพปไทด์ของโปรตีนเป็นพันธะเอไมด์ (amide) ระหว่างหมู่คาร์บอกซิลและหมู่อะมิโน และถือเป็นพันธะที่สำคัญซึ่งเป็นตัวเชื่อมให้กรดอะมิโนมาประกอบกันเป็นสายของโปรตีน ซึ่งโดยในธรรมชาติจะจับกันเป็นสายยาวนับร้อยโมเลกุล ในการย่อยสลายโปรตีนไฮโดรไลเซตสามารถทำได้โดยใช้กรด ค่าง หรือเอนไซม์โปรติเอส ซึ่งเพปไทด์ที่ทำให้รสขม ในโปรตีนไฮโดรไลเซตเป็นเพปไทด์ที่มีขนาดโมเลกุลที่ประกอบด้วยกรดอะมิโน 3 ถึง 15 ตัว และมีกรดอะมิโนชนิดที่ต่อต้านน้ำ (hydrophobic amino acid) อยู่ใน โมเลกุล ดังนั้นจึงต้องพิจารณาเลือกชนิดของโปรตีเอสหรือลำดับการใช้โปรตีเอสร่วมกันในการไฮโดรไลซ์โปรตีนเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ได้มี องค์ประกอบสมบัติในการทำหน้าที่ กลิ่นรส ตามต้องการ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงชนิดและปริมาณเอนไซม์ทางการค้า และอุณหภูมิที่เหมาะสม ในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง เพื่อให้มีรสชาติที่อร่อย มีความขมลดลง เพื่อนำไปปรุงแต่งรสในผลิตภัณฑ์เครื่องปรุงรสต่อไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.สามารถนำไปพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในการปรุงแต่ง เครื่องปรุงรสชนิดต่างๆ ให้มีความอร่อยมากยิ่งขึ้น
- 2.ทำให้ทราบถึงระดับที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัด จากถั่วเหลืองด้วย เอนไซม์ เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด
- 3.สามารถนำไปเพิ่มรสชาติในอาหารมังสวิรัสได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

วารสารปริทัศน์

2.1 ถั่วเหลือง

ถั่วเหลือง (*Soybean, Glycine max (L.) Merrill*) เป็นพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมสำหรับปลูกสลับกับการปลูกข้าว ได้มีรายงานการปลูกถั่วเหลืองในประเทศจีนเมื่อเกือบ 5,000 ปีมาแล้ว แต่ก็ยังไม่แน่ชัดว่าสวนใดของประเทศจีนเป็นถิ่นกำเนิดที่สันนิษฐานและยอมรับกันโดยทั่วไปคือบริเวณหุบเขาแม่น้ำเหลือง (ประมาณเส้นรุ้งที่ 35 องศาเหนือ) เพราะว่าการยอมรับของจีนได้ถือกำเนิดที่นั่นและประกอบกับมีการจารึกครั้งแรกเกี่ยวกับถั่วเหลือง เมื่อ 2295 ปีก่อนพุทธกาล ที่หุบเขาแม่น้ำเหลือง จากนั้นถั่วเหลืองได้แพร่กระจายสู่ประเทศเกาหลีและญี่ปุ่น เมื่อ 200 ปีก่อนคริสตกาลแล้วเข้าสู่ยุโรปในช่วงหลัง พ.ศ. 2143 และไปสู่สหรัฐอเมริกาในปี พ.ศ. 2347 จากนั้นกว่า 100 ปีชาวอเมริกันได้ปลูกถั่วเหลืองเพื่อเป็นอาหารสัตว์ใช้เลี้ยงวัวโดยไม่ได้นำเมล็ดมาใช้ประโยชน์อย่างอื่น จนถึงปี พ.ศ. 2473 สหรัฐอเมริกาได้นำพันธุ์ถั่วเหลืองจากจีนเข้าประเทศกว่า 1,000 สายพันธุ์เพื่อการผสมและคัดเลือกพันธุ์ ทำให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีเมล็ดโต ผลผลิตสูง เหมาะแก่การเพาะปลูกเพื่อผลิตเมล็ดมากขึ้น

ถั่วเหลืองของไทยส่วนมากปลูกแถบภาคเหนือ และภาคกลางตอนบน นิยมเรียกกันในภาษาไทยโดยทั่วไปหลายชื่อเช่น ถั่วพระเหลือง ถั่วระ ถั่วแม่ตาย ถั่วเหลือง (ภาคกลาง) มะถั่วเน่า (ภาคเหนือ) เป็นต้น

2.1.1 ข้อมูลทางพันธุศาสตร์ ได้มีผู้พยายามลดขนาดของวงศ์ Leguminosae ให้เล็กลง โดยการตั้งวงศ์ Fabaceae เมื่อราว 25 ปีมาแล้ว แต่นักพฤกษศาสตร์ยังนิยมจัดถั่วเหลืองอยู่ในวงศ์ Leguminosae แล้วจัดวงศ์ Fabaceae เป็นวงศ์ย่อย ชื่อวิทยาศาสตร์ของถั่วเหลืองมีหลายชื่อ เช่น *Glycine soja*, *Soja max*, *Phaseolus Max*, *Dolichoa aoja* แต่ที่ยอมรับกันในปัจจุบันคือ *Glycine max(L) Mart*

2.1.2 ลักษณะทางกายภาพของถั่วเหลือง ถั่วเหลืองเป็นเมล็ดพืชที่มีคุณค่าทางโภชนาการเป็นแหล่งที่คึกของไขมันและโปรตีนที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ เมล็ดถั่วเหลืองมีหลายขนาดและหลากหลายสี รวมถึงสีดำ สีน้ำตาล สีฟ้า สีเหลืองเปลือกถั่วเหลืองที่แก่แล้วจะแข็งแรงทนค่อน้ำ ถ้าส่วนห่อหุ้มเมล็ดแตก ถั่วเหลืองอาจจะไม่งอก รอยที่คล้ายๆแผลเป็นสามารรถเห็น ได้ชัด บนส่วนห่อหุ้มเมล็ดเรียกว่า hilum หรือ แผลเป็นบนเมล็ดพืช และเป็นคล้ายรูเปิดเล็กๆที่สามารถดูดซึมน้ำ เข้าไปได้แต่ที่นำสังเกตุ เมล็ดถั่วเหลืองบรรจุโปรตีนไว้สูง และสามารถทำให้แห้งโดยไม่เสียหายและสามารถทำให้ฟื้นกลับมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยการใส่ปุ๋ย ถั่วเหลืองเป็นพืชล้มลุก ลำต้นสูงประมาณ 1-2 เมตร ลำต้นสีเหลืองมปกคลุมด้วยขนสีเทาขาว ใบเป็นใบประกอบแบบนิ้วมือ ใบประกอบด้วยใบย่อย 3 ใบ รูปร่างคล้ายรูปไข่ปลายแหลมใบค่อนข้างหนา ผิวมันทั้งด้านบนและด้านล่าง ดอกเป็นช่อสีขาวหรือม่วงแดง ออกดอกเมื่ออายุประมาณ 25-30 วันเก็บเกี่ยวอายุประมาณ 90-100วัน ฝักแบนขาวติดเป็นกระจุกที่ข้อของต้น และกิ่งในฝักมีเมล็ด 3-5 เมล็ดรูปไข่ เมล็ดกลม ผิวสีเหลืองมัน ตาค่อนข้างเล็กสีน้ำตาลอ่อน

2.1.3 ส่วนประกอบทางเคมี น้ำมันและโปรตีนมีอยู่ในถั่วเหลืองทั้งคู่ประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ ของถั่วเหลืองโดยน้ำหนัก โปรตีน 40 เปอร์เซ็นต์ น้ำมัน 20 เปอร์เซ็นต์ ส่วนที่เหลือเป็นคาร์โบไฮเดรต 35 เปอร์เซ็นต์ ความร้อนเสถียรในการเก็บ โปรตีนมีส่วนกับโปรตีนถั่วเหลืองส่วนใหญ่ ความร้อนเสถียรนี้ทำให้ผลิตภัณฑ์อาหารจากถั่วเหลืองต้องการความร้อนสูง เช่น เต้าหู้ นมถั่วเหลือง ในการทำ ตั้งแต่คาร์โบไฮเดรตในถั่วเหลืองถูกพบเป็นส่วนใหญ่ในเวย์ หรือ หางนม และถูกทำลายลงระหว่างการเคี่ยวเป็นฟอง เต้าหู้ ซอสถั่วเหลือง จะไม่ทำให้เกิดแก๊สในกระเพาะหรือลำไส้

2.1.4 ถั่วเหลืองกับการตัดแปลงพันธุกรรม ถั่วเหลืองเป็นอาหารที่ถูกตัดแปลงพันธุกรรมชนิดหนึ่ง ตัวเลขของผลิตภัณฑ์ใช้ถั่วเหลืองที่ตัดแปลงพันธุกรรมมีมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2538 (ค.ศ.1995)บริษัทที่ชื่อว่าmonsanto ได้นำเข้าถั่วเหลืองที่มีการคัดลอกยีนมาจากแบคทีเรีย(bacterium)ที่ชื่อว่า *Agrobacterium* ซึ่งทำให้พืชถั่วเหลืองสามารถทนต่อการพ่น herbicide ปีนของบัคเนเรียคือ EPSP (5-enolpyruvyl shikimic acid-3-phosphate) ถั่วเหลืองโดยทั่วไปจะมียีนนี้อยู่แล้วแต่จะไวต่อ glyphosate แต่พันธุ์ที่ตัดแปลงใหม่จะทนได้

2.1.5 การปลูกถั่วเหลืองในประเทศไทย ไม่มีหลักฐานว่าเริ่มปลูกถั่วเหลืองครั้งแรกเมื่อใด แต่เชื่อกันว่าชาวจีนที่อพยพมาได้นำถั่วเหลืองเข้ามาด้วยเมื่อกว่า 200 ปีที่แล้ว ได้มีการปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองอย่างจริงจังตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 ทำให้มีถั่วเหลืองพันธุ์ดีเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันการผลิตถั่วเหลืองในประเทศไทยยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ และทำให้ต้องมีการนำถั่วเหลืองจากต่างประเทศ

การปลูกถั่วเหลืองปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 10 พันธุ์ ปรับปรุงโดยกรมวิชาการเกษตร คือ สจ.4 สจ.5 สุโขทัย 1 สุโขทัย 2 สุโขทัย 3 นครสวรรค์ 1 เชียงใหม่ 60 เชียงใหม่ 2 เชียงใหม่ 3 เชียงใหม่ 4 ถั่วเหลืองที่ สถาบันวิจัยพืชไร่ กรมวิชาการเกษตร ได้ดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองขึ้นมาใหม่ คือ “พันธุ์ศรีสำโรง 1” ซึ่งให้ผลผลิตสูง มีอายุเก็บเกี่ยวสั้น ทั้งยังสามารถต้านทานโรคราน้ำค้างได้ดี

ในประเทศไทยสามารถปลูกถั่วเหลืองได้ทั้งปี ปีละ 3 ฤดู การปลูกอาจต้องปรับสภาพดินให้เหมาะสมก่อน pH ประมาณ 5.5-6.5 และเตรียมเมล็ดโดยการคลุกเชื้อไรโซเบียม การคลุกเชื้อไร

โซเบียมต้องใช้เชื้อที่ใช้กับถั่วเหลืองเท่านั้น ถั่วเหลืองต้องการน้ำประมาณ 300-400 มิลลิตรตลอดฤดูปลูก ช่วงที่สำคัญที่ไม่ควรขาดน้ำคือช่วงการงอกและช่วงออกดอก อายุการเก็บเกี่ยวของถั่วฤดูปลูก ช่วงที่สำคัญที่ไม่ควรขาดน้ำคือช่วงการงอกและช่วงออกดอก อายุการเก็บเกี่ยวของถั่วเหลืองจะขึ้นอยู่กับสายพันธุ์ ซึ่งอยู่ในช่วงประมาณ 60-110 วัน

2.1.6 ผลผลิตจากถั่วเหลือง การแปรรูปถั่วเหลืองให้ได้ผลิตภัณฑ์อาหารที่หลากหลายขึ้นและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองที่จำหน่ายในท้องตลาดแบ่งได้เป็นกลุ่มใหญ่ดังนี้ น้ำมันถั่วเหลือง ถั่วเหลืองเป็นพืชน้ำมันที่สำคัญในหลายประเทศอาหารที่ทำจากถั่วเหลือง ประเทศในแถบเอเชีย เช่น ไทย จีน ญี่ปุ่น และประเทศอื่นในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองที่ไม่ผ่านการหมักและผ่านการหมักก่อน ผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองที่ไม่ผ่านการหมัก เช่น นํ้ามันถั่วเหลือง เต้าหู้ ถั่วงอกที่เพาะจากถั่วเหลือง เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการหมักถั่วเหลือง เช่น ถั่วเน่า เตมเป้ ซอสถั่วเหลือง เต้าเจี้ยว เป็นต้น โปรตีนจากถั่วเหลือง หลังจากการสกัดน้ำมันถั่วเหลืองด้วยตัวทำละลายแล้ว ส่วนที่เหลือจะเป็นเนื้อถั่วที่อุดมด้วย โปรตีน สามารถแปรรูปเป็นอาหารหลายชนิด เช่น เนื้อเทียม (โปรตีนเกษตร) แป้ง เบเกอรี่ ทำโปรตีนเข้มข้น หรือผ่านกรรมวิธีเพื่อแยกเอาโปรตีนบริสุทธิ์ ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ได้จากการแปรรูปถั่วเหลือง ปัจจุบันได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคในหลายๆ ประเทศเพื่อเป็นการขยายตลาดและเพิ่มความนิยมในการบริโภคถั่วเหลือง ผลิตภัณฑ์ที่มีการพัฒนาขึ้นใหม่เช่น ไอศกรีม โยเกิร์ตถั่วเหลือง เนยถั่วเหลือง เป็นต้นอาหารเสริมจากถั่วเหลือง เนื่องจากถั่วเหลืองมีสารเคมี ที่เป็นประโยชน์หลายชนิด เช่น เลซิธิน โอลิโกแซคคาไรด์ วิตามินอี สเตอรอล ไฟเตท เป็นต้น สามารถใช้ถั่วเหลืองเพื่อถั่วเพิ่มเยื่อใยคุณค่าทางอาหาร

2.1.7 รสชาติและสรรพคุณ รสหวาน บำรุงม้าม ขับแห้ง สลายน้ำ ขับร้อน ถอนพิษ แก้ปวด มักใช้บำบัดอาการกล้ามเนื้อทำงานไม่ปกติ โรคบิด แน่นท้อง ผอมแห้ง แผลเปื่อย

2.1.8 คุณค่า มีโปรตีน เลซิธิน และกรดแอมิโน รวมทั้งมีแคลเซียม ฟอสฟอรัส ธาตุเหล็ก ไนอะซิน วิตามินบี1และบี2 วิตามินเอและอี ซึ่งสามารถกระตุ้นการเจริญเติบโตของกระดูก ป้องกันการขาดแคลเซียมในกระดูก และบำรุงระบบประสาทในสมอง

2.1.9 ข้อพึงสังเกต ถั่วเหลืองได้รับการขนานนามว่า "ราชาแห่งถั่ว" หากกินเป็นประจำช่วยป้องกันหลอดเลือดแข็งตัว โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และโรคเบาหวาน

2.2 อาหารทำหน้าที่

อาหารทำหน้าที่ หรือฟังก์ชันนอลฟู้ด ในความหมายทางวิทยาศาสตร์อาหาร หมายถึง อาหารที่มนุษย์บริโภคเข้าไปแล้วให้ประโยชน์หรือคุณสมบัติอื่นๆ ต่อสุขภาพนอกเหนือจากคุณค่าทางโภชนาการ พื้นฐาน คือ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน วิตามินและเกลือแร่ ซึ่งสมบัติพิเศษที่ได้รับนี้มีประโยชน์ต่อสุขภาพของผู้บริโภค ส่วนใหญ่เป็นการช่วยลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรค เช่น ช่วยลดปริมาณคอเลสเตอรอลในเลือด ลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคกระดูกพรุน มีผลต่อการป้องกันการเกิดโรคมะเร็ง โรคอ้วน โรคเบาหวาน ตลอดจนมีผลต่อการเพิ่มระบบภูมิคุ้มกันให้กับร่างกาย อาหารหลายชนิดที่จัดเป็น ฟังก์ชันนอลฟู้ดและพบได้ในชีวิตประจำวันมีมากมายหลายประเภท เช่น โพรไบโอติกส์ พรีไบโอติกส์ ธัญพืช เส้นใยอาหาร ตลอดจนสารเคมีพืช หรือที่เรียกว่าไฟโตเคมีคัลหลายชนิด ดังนั้นคำว่าฟังก์ชันนอลฟู้ดจึงรวมถึงกลุ่มของสารอาหารตามหลักโภชนาการ และกลุ่มที่ไม่จัดเป็นสารอาหาร เช่น สารไฟโตเคมีคัล สารต้านออกซิเดชัน ตัวอย่างของกลุ่มอาหารที่จัดเป็นฟังก์ชันนอลฟู้ดโดยทั่วไปแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 2.2.1 ตัวอย่างของสารที่จัดเป็นฟังก์ชันนอลฟู้ด

ฟังก์ชันนอลฟู้ด	ตัวอย่าง
โพรไบโอติกส์	แบคทีเรียกรดแลคติก บิฟิโดแบคทีเรีย
พรีไบโอติกส์	เส้นใยอาหาร โอลิโกแซคคาไรด์
วิตามิน	วิตามินบี 6 บี 12 วิตามินดี และเค
แร่ธาตุ	แคลเซียม แมกนีเซียม สังกะสี
สารต้านออกซิเดชัน	วิตามินอี วิตามินซี แคโรทีนอยด์ ฟลาโวนอยด์ โพลีฟีนอล
โปรตีน เปปไทด์ และกรดอะมิโน	ไตรเปปไทด์จากโปรตีนในนม
ลิปิด	โอเมกาทรี
ไฟโตเคมีคัล	ไฟโทสเตอรอล เบต้า-กลูแคน ไอโซฟลาโวน ลิกแนน

ที่มา : Holm (2003)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1 **ไฟโตเคมีคัล (Phytochemicals)** หมายถึง สารประกอบทางชีวภาพที่สังเคราะห์จากพืช เป็นสารที่ไม่ให้คุณค่าทางโภชนาการ จัดเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดเมแทบอไลต์ทุติยภูมิ (Secondary Metabolites) จากพืช โดยสารกลุ่มนี้อาจได้จากพืชชนิดที่ให้สี กลิ่น รสชาติ และยังเป็นสารที่มีความเป็นพิษต่อแมลงศัตรูพืช ไฟโตเคมีคัลจำแนกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ คือ สารประกอบฟีนอลิก ได้แก่ ฟลาโวนอยด์ และไฟโตเอสโตรเจน สารประกอบกลูโคซิโนเลต และแคโรทีนอยด์ (Johnson, 2003) สารเคมีพืชเป็นสารที่มีประโยชน์ต่อมนุษย์ในด้านการรักษาและการป้องกันโรค เช่น ทำหน้าที่เป็นสารต้านออกซิเดชัน เป็นตัวกำจัดอนุมูลอิสระที่เกิดขึ้นในร่างกาย และยังส่งเสริมการทำงานของเอนไซม์หลายชนิด ประโยชน์ของไฟโตเคมีคัลโดยทั่วไปพบว่ามีฤทธิ์ในการรักษาโรคมะเร็งไข้เจ็บ หรือใช้เป็นสารป้องกันปัญหาสุขภาพของมนุษย์ ตัวอย่าง เช่น ไอโซฟลาโวนที่พบในถั่วเหลืองมีฤทธิ์เป็นฮอร์โมนตามธรรมชาติเช่นเดียวกับฮอร์โมนเอสโตรเจน ซึ่งเรียกว่า ไฟโตเอสโตรเจน เป็นตัวช่วยลดการสลายแคลเซียมออกจากกระดูก ช่วยลดอาการที่เกิดจากหมดประจำเดือน สารไลโคพีนซึ่งเป็นสารสีแดงที่พบในมะเขือเทศ มีคุณสมบัติเป็นสารต้านออกซิเดชัน เป็นตัวช่วยป้องกันการถูกทำลายของเซลล์ต่าง ๆ จากอนุมูลอิสระ ป้องกันการเกิดมะเร็งต่อมลูกหมาก มะเร็งกระเพาะอาหารและมะเร็งปอด (ปิ่นมณี ขวัญเมือง, 2547ข) ตัวอย่างของไฟโตเคมีคัลที่มนุษย์ได้รับจากพืชแสดงใน ตารางที่ 2

ตารางที่ 2.2.2 ไฟโทเคมีคัลจากพืชที่มนุษย์ได้รับจากอาหาร

อาหารจากพืช	ไฟโทเคมีคัล	ประโยชน์ต่อสุขภาพ
แครอท บรอกโคลี ฟักทอง แคนตาลูป มะม่วง ผัก ใบเขียว มันเทศ	แคโรทีนอยด์	เป็นสารต้านอนุมูลอิสระช่วย ป้องกันโรคที่เกี่ยวข้องกับระดับ คอเลสเตอรอลสูง
ถั่วเหลือง เต้าหู้ ถั่วเมล็ดแห้ง	ไฟโตเอสโตรเจน ไอโซฟลาโวน	ยับยั้งการสังเคราะห์ คอเลสเตอรอล ป้องกันโรคที่ เกี่ยวกับกระดูก
ถั่วเหลือง เต้าหู้ นมถั่วเหลือง	แซบโปนิน	ป้องกันการดูดซึมคอเลสเตอรอล ช่วยลดคอเลสเตอรอล
ส้ม แดง โม กวี มะเขือเทศสด พริก สับปะรด สตอเบอรี่	วิตามินซี ไลโคพีน	ป้องกันการเกิดปฏิกิริยา ออกซิเดชันในร่างกาย ช่วยใน การขยายตัวของเส้นเลือด
กระเทียม หอม ขิง	อัลลิคิลซัลไฟด์	ช่วยควบคุมความดันโลหิต และช่วยยับยั้งการสังเคราะห์ คอเลสเตอรอล
ส้ม มะนาว เลมอน	ฟลาโวนอยด์	ป้องกันการเกาะตัวของเลือด และมีผลช่วยยับยั้งการ สังเคราะห์ คอเลสเตอรอล

ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ การบริโภคผักและผลไม้เป็นประจำทำให้เราได้รับสารไฟโทเคมีคัล โดยเฉพาะพืชในกลุ่มที่เป็นสมุนไพร ตัวอย่างของสารไฟโทเคมีคัลที่เราได้รับตามตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่าผักหลายชนิดที่เราบริโภคในรูปแบบของอาหาร เช่น บรอกโคลี กะหล่ำดอก กะหล่ำปลี กะหล่ำปลี แคนตาลูป ผักใบเขียว มีองค์ประกอบของแคโรทีนอยด์ ซึ่งเป็นสารต้านอนุมูลอิสระ ในถั่วเหลืองและถั่วเมล็ดแห้งมีไฟโตเอสโตรเจน พืชในกลุ่มหอม กระเทียม มีสารอัลลิคิลซัลไฟด์ซึ่งช่วยควบคุมความดันโลหิต ยับยั้งการสังเคราะห์คอเลสเตอรอลตลอดจนช่วยยับยั้งการเจริญของเนื้องอก และลดการเกิดสารก่อมะเร็งเนื่องจากไนโตรที่ในกระเพาะอาหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 โปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง (Soy protein isolate)

โปรตีนจากถั่วเหลือง ถั่วเหลืองมีโปรตีนประมาณร้อยละ 40 และน้ำมันร้อยละ 20 (โดยน้ำหนักแห้ง) เมื่อสกัดน้ำมันออกจากถั่วเหลือง ส่วนที่เหลือจากการสกัดน้ำมัน (defatted soy meal) จะมีโปรตีนประมาณร้อยละ 50 จึงมีการนำส่วนดังกล่าวมาผลิตผลิตภัณฑ์หลายอย่าง ได้แก่ แป้งถั่วเหลือง โปรตีนเข้มข้น โปรตีนไอโซเลต โปรตีนเกษตรจากถั่วเหลือง (texturized soy protein) โปรตีนจากถั่วเหลืองเป็นโปรตีนจากพืชที่มีคุณค่าสูงและราคาถูก จึงมีการนำโปรตีนจากถั่วเหลืองไปใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารหลายชนิด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เนื้อ ขนมอบ ผลิตภัณฑ์นม เครื่องดื่ม ผลิตภัณฑ์อาหารเข้า ราวทั้งผลิตภัณฑ์อาหารขบเคี้ยว (Hettiarachchy และ Kalapathy, 1997)

โปรตีนไอโซเลตจากถั่วเหลือง เป็นโปรตีนที่ได้จากถั่วเหลืองซึ่งเป็นแหล่งโปรตีนจากพืชที่สำคัญ ผลิตจากถั่วเหลืองที่สกัดไขมัน สกัดโปรตีนด้วยน้ำหรือสารละลายเบสอ่อน (pH 7 – 10) แล้วนำไปหมุนเหวี่ยงแยกส่วนที่ไม่ละลาย ตกตะกอน โปรตีนด้วยการปรับ pH ไปที่จุดไอโซอิเล็กทริก (pH 4.5) แยกตะกอนโปรตีน ล้าง แล้วปรับให้มี pH ประมาณ 6.8 ทำให้แห้งด้วยการพ่นฝอย โปรตีนไอโซเลตจากถั่วเหลืองประกอบด้วย โปรตีน (N x 6.25) ร้อยละ 90 – 92 ไขมันร้อยละ 0.5 – 1.0 เส้นใยหยาบร้อยละ 0.1 – 0.2 เถ้าร้อยละ 4.0 – 5.0 และคาร์โบไฮเดรตร้อยละ 3 – 4 (คิดจากน้ำหนักแห้ง) โปรตีนที่ได้จากโปรตีนไอโซเลตจากถั่วเหลืองเป็นโปรตีนที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยกรดแอมิโนที่จำเป็นในปริมาณมาก เช่น ไลซีน ยกเว้นกรดแอมิโนที่มีซัลเฟอร์เป็นองค์ประกอบ 2 ชนิด คือ ซีสทีน และเมไทโอนิน ที่มีอยู่น้อย (Hettiarachchy และ Kalapathy, 1997) (ดังตาราง)

นอกจากนั้นโปรตีนไอโซเลตจากถั่วเหลือง ยังมีค่าการย่อยได้ของโปรตีน (protein digestibility) สูงถึงร้อยละ 93 – 97 ดังนั้นโปรตีนจากถั่วเหลืองจึงเหมาะที่จะเป็นส่วนผสมในอาหารจากธัญชาติ เพื่อเสริมให้ได้โปรตีนที่มีปริมาณและคุณภาพดี (Hettiarachchy และ Kalapathy, 1997)

ตารางที่ 2.3.1 ปริมาณกรดอะมิโนที่จำเป็นในโปรตีนไอโซเลตจากถั่วเหลือง

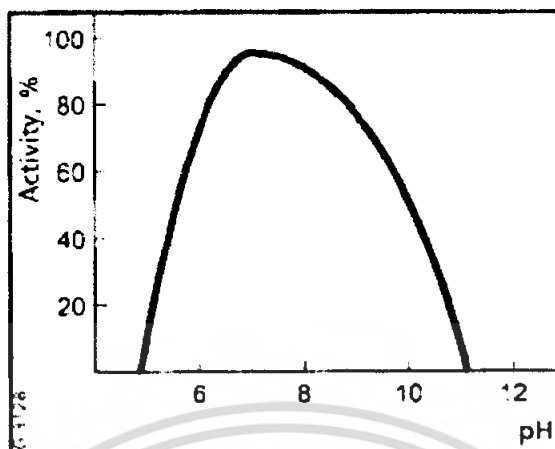
กรดอะมิโนที่จำเป็น	ปริมาณ (มิลลิกรัม/กรัม โปรตีน)
ฮีสทีดีน	28
ไอโซลูซีน	49
ลูซีน	82
ไลซีน	64
ซิสทีน + เมไทโอนีน	26
เฟนิลอะลานีน + ไทโรซีน	92
ทรีโอนีน	38
ทริฟโทเฟน	14
วาเลิน	50

ที่มา : Hettiarachchy และ Kalapathy (1997)

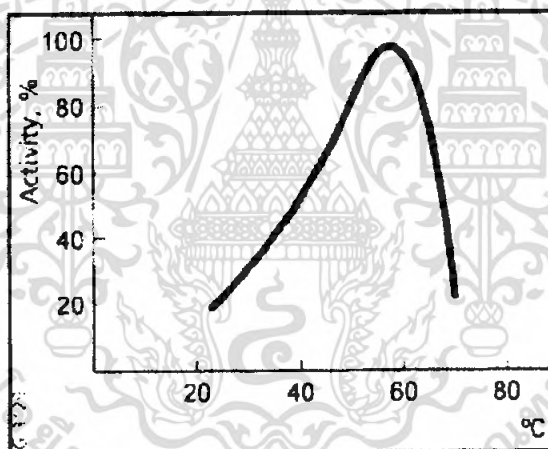
2.4 เอนไซม์

2.4.1 อัลคาเลส (alcalase) จัดเป็นเอนไซม์โปรติเอสชนิดซีรีน โปรติเอส (serine protease) จากแบคทีเรีย (bacterial serine protease) ผลิตจาก *Bacillus licheniformis* เป็นโปรติเอสที่มีการผลิตมากที่สุดเพื่อใช้ในผงซักฟอก นอกจากนั้นชนิดที่เป็น food grade ยังใช้ทำ soluble protein hydrolysate จากโปรตีนแหล่งต่างๆเช่น โปรตีนถั่วเหลือง โปรตีนปลา โปรตีนเมล็ดเล็คเดงจากโรงงานฆ่าสัตว์

การย่อยแบบจำกัด (limited hydrolysis) ของเอนไซม์อัลคาเลสทำให้คุณสมบัติการเป็น emulsifier และ foaming agent ของโปรตีนถั่วเหลืองดีขึ้น โดยเอนไซม์ นี้มีความจำเพาะกับพันธะเปปไทด์ที่มีหมู่ acyl (R) ทางด้าน carbonyl side เป็นพวก hydrophobic side chain เอนไซม์อัลคาเลสมีสถานะที่เหมาะสมที่ ค่าพีเอช 8-9 ช่วงอุณหภูมิที่ 55 -60 องศาเซลเซียส โดยที่ค่าพีเอชที่เกือบ 4 จะเสียแอกติวิตีหมดเนื่องจากเกิดการคลายตัว (unfolding) และการย่อยตัวเอง (autodigestion) อย่างรวดเร็ว (วิศตรา เวศกรวิ , 2549)

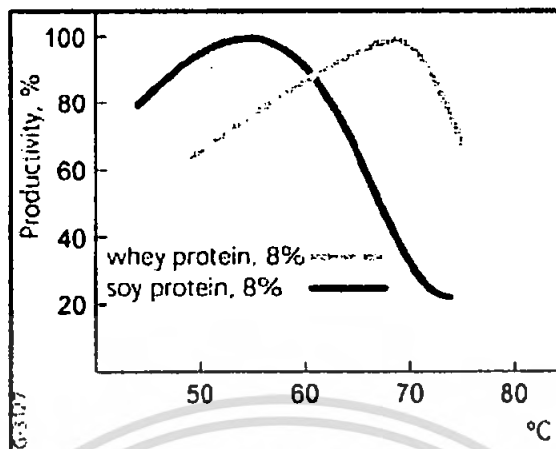

ภาพที่ 2.4.1 ผลของการทำงานของอัลคาเลส ที่ pH ต่างๆ

ภาพที่ 2.4.2 ผลของการทำงานของอัลคาเลส ที่ pH ต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4.3 ผลของการทำงานของอัลคาเลสในเวย์โปรตีนและโปรตีนถั่วเหลือง ที่อุณหภูมิต่างๆ

2.4.2 เอนไซม์นิวเทรส (Neutrase) เป็นเอนไซม์โปรติเอสที่ผลิตได้จากแบคทีเรียโดยการหมักแบบ submerge สายพันธุ์ที่ถูกเลือก คือ *Bacillus amyloliquefaciens* นิวเทรสเป็นเอนไซม์ประเภทเอนโดโปรติเอส ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกใช้ในการที่จะย่อยสลายโปรตีนหรือย่อยสลายพันธะเปปไทด์ นิวเทรสเป็นโปรติเอสชนิด metallo (Zn) ซึ่งถูกทำให้คงตัวด้วย Ca^{2+} และถูกยับยั้งด้วย EDTA

2.4.2.1 ชนิดของเอนไซม์นิวเทรส นิวเทรส 0.8 L เป็นของเหลวสีน้ำตาล นิวเทรส 1.5MG เป็นสีน้ำตาลอ่อน, เหลว, ไม่เป็นผง สีอาจแตกต่างกันไปและประสิทธิภาพการทำงานของเอนไซม์นิวเทรสไม่ได้ขึ้นอยู่กับสี

2.4.2.2 กิจกรรมการทำงานของเอนไซม์นิวเทรส (Activity) หน่วยมาตรฐานของนิวเทรส คือ Anson Units per gram (AU/g)

นิวเทรส 0.8 L 0.8 Au/g

นิวเทรส 1.5 MG 1.5 Au/g

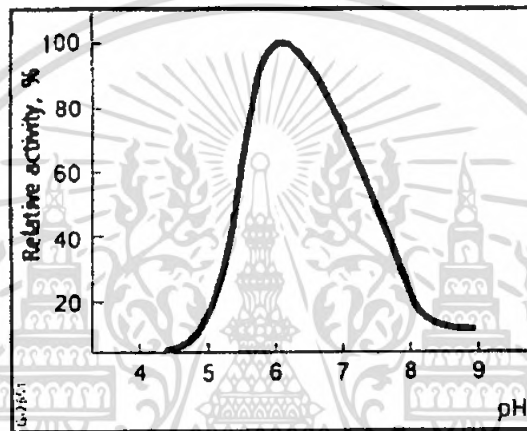
ข้อมูลเพิ่มเติมดูที่วิธีการวิเคราะห์ซึ่งเป็นพื้นฐานของ ฮีโมลโกลบิน (hemoglobin) ที่ถูกทำให้เสถียรภาพในสารละลายบัฟเฟอร์ Ca^{2+} 0.02 M

2.4.2.3 การประยุกต์ใช้ นิวเทรสถูกใช้ยกระดับโปรตีนในผักและเครื่องในสัตว์

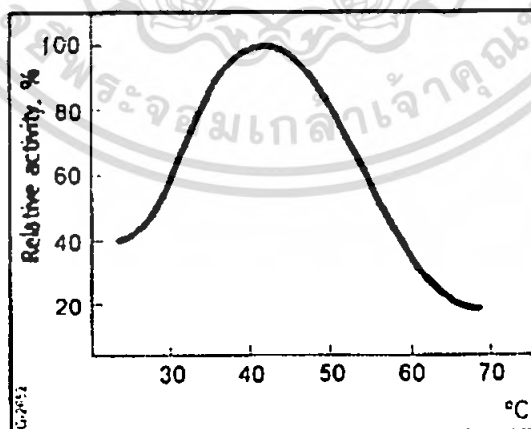
2.4.2.4 ปัจจัยของปฏิกิริยา สภาพการทำงานที่เหมาะสมของนิวเทรสอยู่ที่ 45-55 °C (113-131 °F) และที่ pH 5.5-7.5 ความคงตัวของนิวเทรสที่อุณหภูมิแน่นอน คือ ถูกได้รับอิทธิพลจากชนิดและความเข้มข้นของโปรตีน

2.4.2.5 การหยุดปฏิกิริยา นิวเทรส ถูกยับยั้งปฏิกิริยาด้วยความร้อน เช่น 2 นาทีที่ 85 °C (185 °F) อย่างไรก็ตามการยับยั้งปฏิกิริยาจะขึ้นอยู่กับสารตั้งต้น(ความเข้มข้นของสารตั้งต้น,pH)

2.4.2.6 การเก็บรักษา เก็บนิวเทรสที่สภาวะ 0-10 °C (32-50°F)

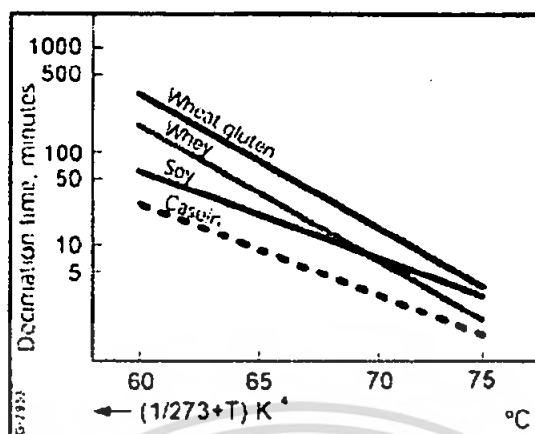

ภาพที่ 2.4.4 ผลของการทำงานของนิวเทรส ที่ pH ต่างๆ

ภาพที่ 2.4.5 ผลของการทำงานของนิวเทรส ที่อุณหภูมิต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.4.6 ผลของการทำงานของนิวเทรสในโปรตีนชนิดต่างๆ ที่อุณหภูมิต่างๆ

2.4.3 เอนไซม์ฟลาวเวอร์ไซม์ (Flavourzyme) ฟลาวเวอร์ไซม์ คือ เอนไซม์ทางการค้าที่ผลิตโดยบริษัท NOVO Industry มีคุณสมบัติในการกำจัดรสขมของโปรตีนไฮโดรไลเซต Flavourzyme ที่มีจำหน่ายในปัจจุบันนั้นเป็น Flavourzyme 500 L ซึ่งเป็นของเหลวและ Flavourzyme แบบ 500 MG ซึ่งมีสีน้ำตาล ใหล่ง่าย เป็นเม็ดเล็กๆขนาดไมโครที่ไม่พุ่งกระจาย ซึ่งจะถูกทำให้เป็นเม็ดเล็กๆบนโซเดียมคลอไรด์ โดยสีของนั้นจะแปรเปลี่ยนไปในแต่ละรุ่นและความเข้มข้นของสปีทัวคได้นั้น ไม่มีผลต่อการทำงานของเอนไซม์

2.4.3.1 การทำงานของเอนไซม์ฟลาวเวอร์ไซม์

Flavourzyme นั้นเป็นมาตรฐานในหน่วย Leucine Amino Peptidase ต่อ กรัม(LAPU/g)

Flavourzyme 500 MG .....สามารถทำกิจกรรมได้ : 500 LAPU/ g

Flavourzyme 500 L.....สามารถทำกิจกรรมได้ : 500 LAPU/ g

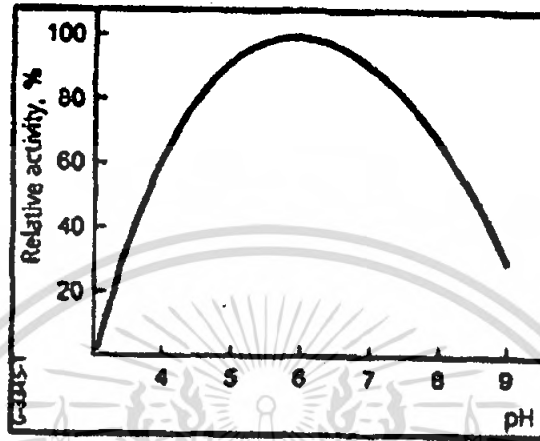
หนึ่ง LAPU นั้นมีจำนวนเอนไซม์มากมายซึ่งไฮโดรไลต์ 1 μmol ของ L-leucine-p-nitroanilide per minute

2.4.3.2 การละลายของเอนไซม์ฟลาวเวอร์ไซม์ Flavourzyme 500 MG Flavourzyme 500 L นั้นละลายได้ดีในน้ำ

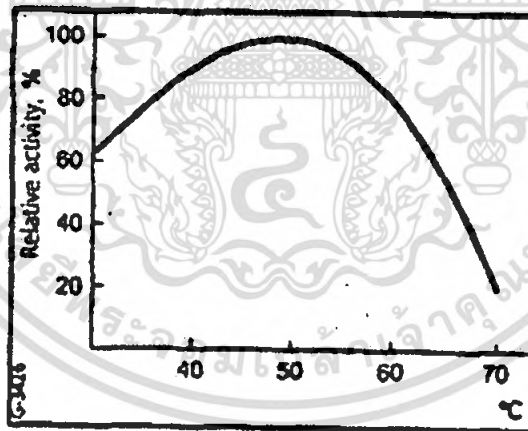
2.4.3.3 การนำมาใช้ Flavourzyme ผลิตจากเอนไซม์โปรติเอสและเปปติเดสจากราสำหรับใช้ในการไฮโดรไลต์โปรตีนในสภาวะที่เป็นกลางหรือกรดอ่อนๆ Flavourzyme สามารถใช้กำจัดรสขมของโปรตีนไฮโดรไลเซตที่มีระดับของการถูกไฮโดรไลซ์ต่ำ และสามารถใช้อิโคโรไลซ์โปรตีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไฮโดรไลเซสเพื่อให้มีระดับของการไฮโดรไลซ์ที่สูงขึ้นไปอีกซึ่งจะทำให้รสชาติของโปรตีนไฮโดรไลเซสดีขึ้น Flavourzyme มีสภาวะที่เหมาะสมในการทำงานที่พีเอช 6 และ 50°C

ภาพที่ 2.4.7 ผลของการทำงานของเฟลเวอรีไซม์ ที่ pH ต่างๆ

ภาพที่ 2.4.8 ผลของการทำงานของเฟลเวอรีไซม์ ที่อุณหภูมิต่างๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การกำจัดความขมของโปรตีนไฮโดรไลเซต(Debittering of Protein Hydrolysates)

2.5.1 ความขมในโปรตีน เมื่อทำการไฮโดรไลซ์โปรตีนด้วยเอนไซม์โปรตีเอส ยิ่งพันธะเพปไทด์ระหว่างกรดอะมิโนถูกไฮโดรไลซ์โดยโปรตีนเอนไซม์เท่าไรก็ยิ่งทำให้เกิดเพปไทด์สายสั้น (small peptide) และ กรดอะมิโนได้มากเท่านั้นเอนไซม์โปรตีนเอนไซม์ที่มีคุณสมบัติเช่นนี้เป็นโปรตีนเอนไซม์ที่มีความจำเพาะกว้าง (broad specificity) เช่น pepsin และ trypsin เอนไซม์เหล่านี้เมื่อเร่งปฏิกิริยาไฮโดรไลซ์โปรตีนแล้วจะได้ yield สูง ซึ่งเมื่อวัดระดับของการไฮโดรไลซ์ (degree of hydrolysis, DH) โดยไทเทรตด้วยสารละลายด่างจะได้ค่า alkaline titre สูง โปรตีนตามธรรมชาติไม่มีรสชาติ ขนาดของโมเลกุลโปรตีนจะมีผลต่อต่อมรับรสแตกต่างกัน ผลผลิตที่ได้จากการไฮโดรไลซ์โปรตีนด้วยเอนไซม์โปรตีเอส เช่น เพปไทด์ กรดอะมิโน แต่ละชนิดจะมีรสชาติเฉพาะตัว เช่น รสหวาน เปรี้ยว เค็ม รสอูมามิ (umami) และรสขม (bitter) ในขณะที่รสชาติอื่นๆ ที่กล่าวมาให้รสชาติในทางบวกแก่อาหารแต่รสขมเป็นรสที่ไม่ต้องการ ทำให้รสขมที่เกิดจากการไฮโดรไลซ์โปรตีนเป็นข้อจำกัดที่สำคัญในการใช้โปรตีนไฮโดรไลเซตในอาหารและผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อสุขภาพชนิดต่างๆ

เพปไทด์ที่ทำให้รสขม ในโปรตีนไฮโดรไลเซตเป็นเพปไทด์ที่มีขนาดโมเลกุลที่ประกอบด้วยกรดอะมิโน 3 ถึง 15 ตัว และมีกรดอะมิโนชนิดที่ต่อต้านน้ำ (hydrophobic amino acid) เช่น leucine, isoleucine, proline, valine, phenylalanine, tyrosine, และ tryptophan อยู่ในโมเลกุล และความเข้มข้นของความขมเป็นสัดส่วนโดยตรงกับจำนวนของกรดอะมิโนเหล่านี้และขนาดโมเลกุลของเพปไทด์ ในการใช้โปรตีเอสเพื่อตัดเปปไทด์โปรตีนเพื่อปรับปรุงสมบัติในการทำหน้าที่ของโปรตีน เช่น สมบัติในการเป็น foaming agent, gelling agent, emulsifier จะต้องใช้โปรตีเอสที่มีความจำเพาะแคบ (narrow specificity) ซึ่งจะสามารถควบคุมการย่อยได้ดีกว่า ในกรณีนี้จะได้ %DH ต่ำจะเกิดเพปไทด์สายสั้นปริมาณมากซึ่งอาจจะทำให้โปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้มีรสขม แต่ถ้าเลือกใช้โปรตีเอสชนิดที่เหมาะสม ถึงแม้จะเกิดเพปไทด์สายสั้นก็จะไม่เกิดรสขมได้ ดังนั้นจึงต้องพิจารณาเลือกชนิดของโปรตีเอสหรือลำดับการใช้โปรตีเอสร่วมกันในการไฮโดรไลซ์โปรตีนเพื่อให้ผลผลิตที่ได้มีองค์ประกอบ, สมบัติในการทำหน้าที่, กลิ่นรส ตามต้องการ พบว่าเพปไทด์ที่มีรสขมคือเพปไทด์ที่มี hydrophobic amino acid ที่อยู่ใกล้ปลายทางด้าน amino end หรือ carboxy end ของโมเลกุลเพปไทด์ การกำจัด hydrophobic amino acid ออกปลายทั้งสองของโมเลกุลเพปไทด์ ความสัมพันธ์ระหว่างตำแหน่งของ hydrophobic amino acid ในโมเลกุลเพปไทด์ และความขมเป็นกุญแจสำคัญในการควบคุมความขมที่จะเกิดขึ้นในโปรตีนไฮโดรไลเซต ปัจจุบันได้มีการศึกษาจนถึงความจำเพาะของเอนไซม์ endoprotease ชนิดต่างๆ ที่ใช้ในการแปรรูปอาหารแล้วพบว่ามีความจำเพาะกับพันธะเพปไทด์ที่ตำแหน่งใด ทำให้สามารถเลือกใช้โปรตีเอสที่สลายพันธะที่ตำแหน่งของ hydrophobic amino acid (เช่น Neutrase สลายพันธะ; His - Leu

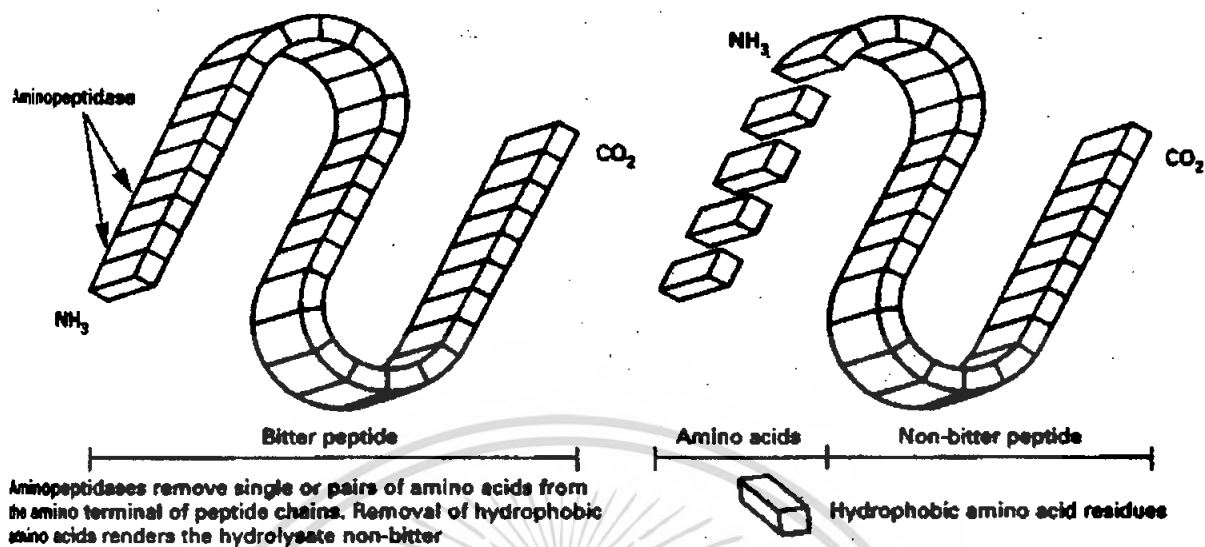
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

, Ala - Phe, Gly - Phe) หรือ hydrophilic amino acid (เช่น bromelain สลายพันธะ; Lys - , Arg -) ได้รับความขมที่เกิดขึ้นจากการไฮโดรไลซ์โปรตีนมีความสัมพันธ์กับระดับของการถูกไฮโดรไลซ์ (%DH) โดยความขมจะเพิ่มขึ้นเมื่อ %DH สูงขึ้น ชนิดของเพปไทด์ที่เกิดขึ้นที่เป็นตัวที่ทำให้เกิดความเข้มข้นของความขมต่างกันจะแปรผันตามชนิดของ endoprotease ที่ใช้ในการเริ่มต้นไฮโดรไลซ์ตัวอย่างเช่น โปรตีนไฮโดรไลเซทที่ได้จากการใช้ sulphhydryl protease (papain, bromelain, ficin) จะเกิดความขมน้อยกว่าการใช้ neutral protease และ alkaline protease จาก Bacillus subtilis เมื่อโปรตีนถูกไฮโดรไลซ์เพิ่มมากขึ้นจน DH > 20% ระดับของความขมก็จะขึ้นถึงจุดสูงสุดและเริ่มลดลง ดังนั้นความเข้าใจเกี่ยวกับการไฮโดรไลซ์โปรตีนที่กล่าวถึงนี้จึงเป็นสิ่งสำคัญในการกำจัดความขมในโปรตีนไฮโดรไลเซท

2.5.2 เอนไซม์เพปติเดสและการกำจัดความขม แต่เดิมการกำจัดความขมในโปรตีนไฮโดรไลเซททำโดยวิธีต่างๆ ได้แก่ การบดบับรสมโดยเติมสารปรุงรสชนิดอื่นมาบดบับรสม เช่น เกลือ น้ำตาล ผงชูรส การจับรสมด้วยสารต่างๆ เช่น polyphosphate, gelatin การสกัดรสมออกไป เช่น การใช้ถ่าน (charcoal) การไฮโดรไลซ์โปรตีนอย่างจำกัด

ในอาหารบางอย่างสามารถใช้วิธีเหล่านี้ได้ผล แต่ยังมีข้อจำกัดเช่น การเติมสารต่างๆ จะทำให้รสชาติของโปรตีนไฮโดรไลเซทเสียไป การสกัดจะทำให้องค์ประกอบและสมบัติในการทำหน้าที่ของโปรตีนไฮโดรไลเซทเปลี่ยนไป ปัจจุบันมีการใช้เอนไซม์เพปติเดส (peptidase) ในการกำจัดรสมในโปรตีนไฮโดรไลเซทโดยเพปติเดสจะเอากรดอะมิโน 1 หรือ 2 ตัว จากปลายของโมเลกุลของเพปไทด์ออก โดยถ้าเป็น carboxypeptidase จะเอาออกจาก C-terminal และ aminopeptidase จะเอาออกจาก N-terminal การใช้ carboxypeptidase และ aminopeptidase โดยไม่มี endoprotease มักจะใช้ไม่ได้ผลกับโมเลกุลโปรตีน ดังนั้นจึงต้องใช้ภายหลังจากโปรตีนถูกไฮโดรไลซ์ด้วย endoprotease หรือใช้ร่วมกับ endoprotease

ภาพที่ 2.5.1 ความขมในโปรตีน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 การทำปฏิกิริยาของเอนไซม์

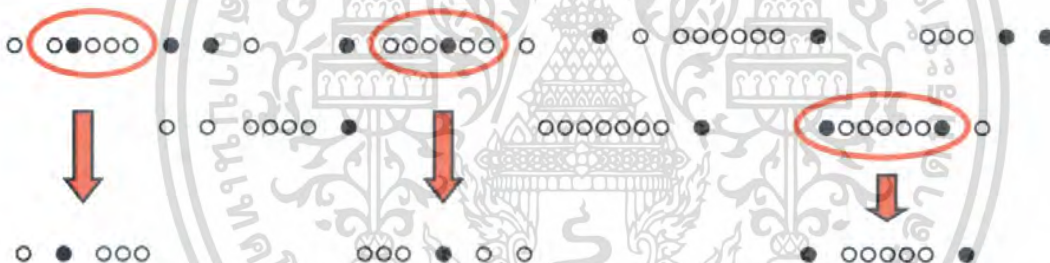
โมเลกุลโปรตีน

เอนไซม์ endoprotease

เอนไซม์ exoprotease

ภาพที่ 2.5.2 การทำปฏิกิริยาของเอนไซม์

การเข้าทำปฏิกิริยาของเอนไซม์ใน โมเลกุลของโปรตีน

- คือ hydrophobic ซึ่งทำให้เกิดรสมภายหลังการไฮโดรไลซ์

ถ้าขนาดของโมเลกุลโปรตีนมีขนาดใหญ่ สายยาวจะไม่มีรสชาติขม

เมื่อเราไฮโดรไลซ์โมเลกุลของโปรตีน โดยใช้ endoprotease เพียงชนิดเดียว ก็จะได้โพลีเพปไทด์สายสั้นๆ แต่จะเป็นโพลีเพปไทด์ที่มีความขมอยู่ในเส้น เพราะฉะนั้นจึงมีการใช้ exoprotease เข้าร่วมในการไฮโดรไลซ์ด้วย ใช้ exoprotease จะทำหน้าที่ตัดปลายทางด้าน N-terminal และ C-terminal ออกทีละ 1 โมเลกุล จนตัดเอา hydrophobic ออกจากสายโพลีเพปไทด์ได้ เมื่อ hydrophobic อยู่เป็นโมเลกุลเดี่ยวๆ จะไม่มีรสชาติที่ขม เมื่อไฮโดรไลซ์ต่อไปเรื่อยๆ ก็จะได้ กรดอะมิโนตัวเดี่ยวๆ ออกมา ซึ่งกรดอะมิโนเดี่ยวๆ เหล่านี้ จะให้รสชาติที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดรสชาติที่อร่อยหรือรสเนื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการทดลอง

3.1 วัตถุดิบสารเคมี

3.1.1 วัตถุดิบ

โปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง (Soy protein isolate)

3.1.2 เอนไซม์

เอนไซม์อัลคาเลส (alcalase)

เอนไซม์นิวเทรส (Neutrase)

เอนไซม์ฟเลเวอร์ไซม์ (Flavourzyme)

3.1.3 สารเคมี

กรดซัลฟูริกเข้มข้น

กรดบอริก 2 %

สารละลายมาตรฐานกรดไฮโดรคลอริก 0.1 หรือ 0.01 N

สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้น 40 %

ตัวเร่ง (catalyst) selenium reagent mixture

สารละลายอินดิเคเตอร์

เตรียมจาก 0.1 Bromocresol green ใน alcohol 95 %

เตรียมจาก 0.1 Methy red ใน alcohol 95 %

สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ 1.0 โมลาร์ (1.0 M NaOH)

ฟอร์มัลดีไฮด์ (CH_2O , formaldehyde)

สารละลายกรดบอริก 4 % (H_3BO_3 , Boric acid)

แมกนีเซียมออกไซด์ (MgO , Magnesium oxide)

สารละลายกรดซัลฟูริก 0.05 โมลาร์ (0.05 M H_2SO_4)

เมทิลเรด-โบรโมครีซอลกรีนอินดิเคเตอร์ (0.1 % เจือจาง 1 ส่วน : น้ำ 5 ส่วน) (Methy red-Bromocresol green indicator)

ฟีนอล์ฟทาเลอิน Phenolphthalein

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โพแทสเซียม พทาเลต Potassium phthalate ($\text{KHC}_8\text{H}_4\text{O}$)

3.1.4 อุปกรณ์

เครื่องชั่งละเอียด 4 ตำแหน่ง

Kjeldahl flask

เครื่องย่อยและเครื่องกลั่นไนโตรเจน

Erlenmeyer flask ขนาด 250-500 มิลลิลิตร

boiling chip จำนวน 20 เม็ด

หลอดย่อยโปรตีน (Kjeldahl digestion tube)

พีเอชมิเตอร์

บีกเกอร์ขนาด 100 มิลลิลิตร

แท่งแม่เหล็ก (magnetic bar) ขนาดเล็ก

ขวดวงปริมาตรขนาด 50 มิลลิลิตร

กระบอกวงขนาด 500 มิลลิลิตร

เครื่องย่อยโปรตีน (Automatic Kjeldahl apparatus)

เครื่องกวนด้วยแม่เหล็ก (magnetic stirrer)

บีกเกอร์ขนาด 1 ลิตร 1 อัน

ขวดวงปริมาตรขนาด 500 มิลลิลิตร

ช้อนตักสารเคมี

ปิเปตขนาด 10 มิลลิลิตร

บิวเรต ขนาด 50 มิลลิลิตร

ขวดวัดปริมาตร ขนาด 500 มิลลิลิตร

ขวดวัดปริมาตร ขนาด 250 มิลลิลิตร

ขวดวัดปริมาตร ขนาด 100 มิลลิลิตร

กระบอกวง ขนาด 100 มิลลิลิตร

บีกเกอร์ ขนาด 500 มิลลิลิตร

บีกเกอร์ ขนาด 100 มิลลิลิตร

ช้อนตักสาร

แท่งแก้วสำหรับคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 วิธีการทดลอง

3.2.1 โปรตีน

หลักการ

โปรตีนเป็นสารประกอบอินทรีย์ที่มีธาตุไนโตรเจนเป็นองค์ประกอบ โดยเฉลี่ยโปรตีน 100 กรัม ประกอบด้วยไนโตรเจน 16 กรัม สำหรับ proximate analysis ทำการวิเคราะห์หาปริมาณโปรตีน โดยการวิเคราะห์หาปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดในตัวอย่าง โดยวิธีที่เรียกว่า เจลดาห์ล (Kjeldahl method) ใช้วิธีการย่อยโปรตีนในอาหาร ทำให้ได้สารประกอบไนโตรเจน ที่อยู่ในสภาพที่เป็นไอ คือ แอมโมเนีย จากนั้นจึงใช้เทคนิคของการไทเทรตวิเคราะห์หาปริมาณของแอมโมเนีย ขั้นตอนการวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การย่อยสารตัวอย่าง โดยการต้มกับกรดซัลฟูริกเข้มข้น และเพิ่มจุดเดือดของกรดซัลฟูริกด้วยการเติมตัวเร่ง (catalyst) ในขั้นตอนของการย่อยไนโตรเจนในสารตัวอย่างจะถูกเปลี่ยนไปเป็นแอมโมเนียมไบซัลเฟต $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$
2. การกลั่น เมื่อสารตัวอย่างถูกเปลี่ยนเป็นเกลือของแอมโมเนียมไบซัลเฟต $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ ทั้งหมดแล้วให้นำมาเติมโซเดียมไฮดรอกไซด์ แอมโมเนียมไบซัลเฟต $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ จะถูกเปลี่ยนให้มีสภาพเป็นเบสที่อยู่ในรูป NH_3 ที่ระเหยได้ นำมาต่อเข้ากับชุดกลั่นและเก็บก๊าซแอมโมเนียในกรดบอริกเพื่อนำมาไทเทรตกับกรดไฮโดรคลอริกเพื่อหาปริมาณไนโตรเจนต่อไป
3. การไทเทรตหาปริมาณไนโตรเจน นำกรดบอริกที่เก็บแอมโมเนียไว้มาไทเทรตกับกรดไฮโดรคลอริก โดยใช้ mixed indicator เป็นอินดิเคเตอร์ โดยที่แอมโมเนีย 1 โมลจะทำปฏิกิริยาพอดีกับกรดไฮโดรคลอริก 1 โมล เมื่อทราบปริมาณไนโตรเจนทั้งหมด สามารถคำนวณหาปริมาณโปรตีนทั้งหมดได้ โดยนำปริมาณไนโตรเจนทั้งหมดมาคูณกับแฟกเตอร์ 6.25 หรือคูณกับแฟกเตอร์ของอาหารชนิดนั้นๆ

วิธีการวิเคราะห์

1. ชั่ง SPI ตัวอย่าง 1 กรัม เติมตัวเร่งปฏิกิริยา 7 กรัม เติมกรดซัลฟูริกเข้มข้น 25 มิลลิลิตร ใส่ boiling chip 2-3 ลูก ใสลงในหลอดย่อยโปรตีน
2. นำหลอดย่อยโปรตีนไปประกอบเข้ากับเครื่องย่อย จนได้สารละลายใสหรือสีฟ้าใส ปล่อยให้เครื่องสุกวันจนหมด ทิ้งไว้ให้เย็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- นำหลอดทดลองที่ข่อยแล้วมาต่อเข้ากับเครื่องกลั่นโปรตีน เติมน้ำกลั่นและโซเดียมไฮดรอกไซด์ ตามที่เครื่องกำหนด ใส่กรดบอริก 2% ปริมาณ 60 มิลลิลิตร ใส่ลงใน Erlenmeyer flask ขนาด 500 มิลลิลิตร หยด mixed indicator 2-3 หยด จะได้สารละลายสีส้มแดง รอจนกลั่นเสร็จ
- นำ Erlenmeyer flask หลังจากกลั่นเสร็จที่มีสารละลายกรดบอริกกับแอมโมเนียซึ่งมีสีฟ้าใสมาไทเทรตกับกรดไฮโดรคลอริกเข้มข้น 0.1 หรือ 0.01 N จนสารละลายเปลี่ยนไปเป็นใสไม่มีสี บันทึกปริมาณกรดไฮโดรคลอริกที่ใช้
- การคำนวณหาเปอร์เซ็นต์ไนโตรเจนในตัวอย่าง

$$\text{เปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน} = \frac{(A-B) \times N_{\text{HCL}} \times 14}{\text{Wt.sample} \times 1000} \times 100$$

$$\text{เปอร์เซ็นต์โปรตีน} = \text{เปอร์เซ็นต์ไนโตรเจน} \times 6.25$$

เมื่อ

A = ปริมาณของสารละลายไฮโดรคลอริกที่ใช้ไทเทรตกับตัวอย่าง

B = ปริมาณของกรดไฮโดรคลอริกที่ใช้ไทเทรตกับ blank

การวิเคราะห์โปรตีนด้วยเครื่องมือชุด Kjeldahl ในห้องปฏิบัติการของโครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร

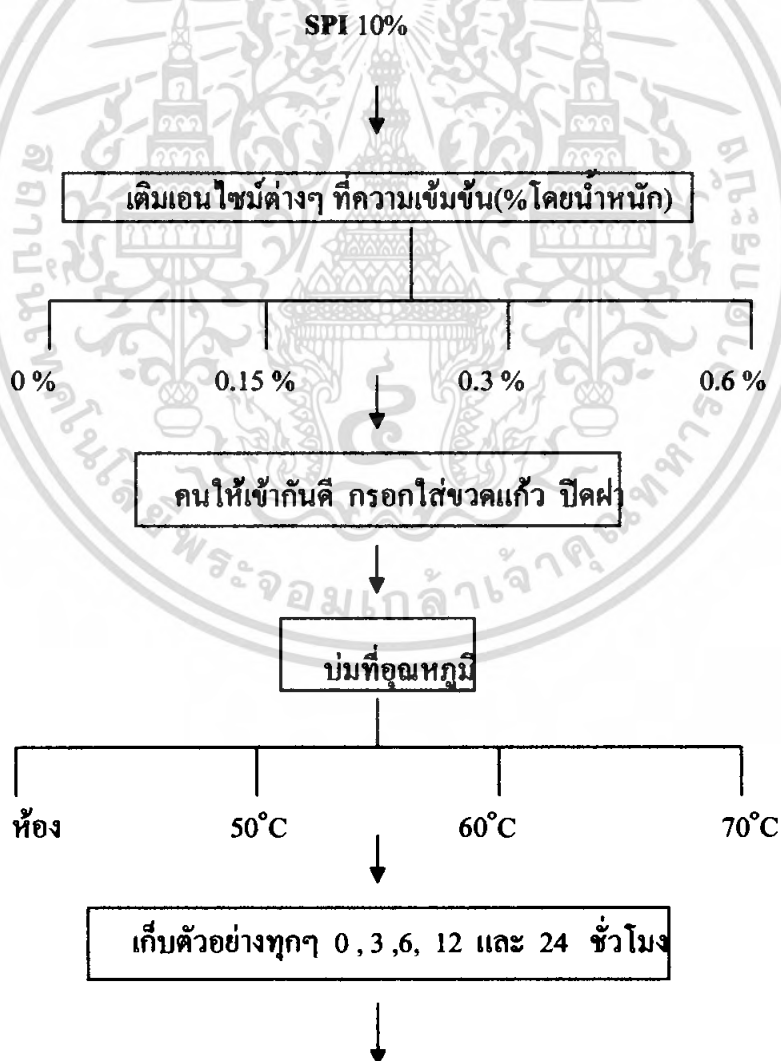
ข้อควรระวังในการทดลอง

- ควรทิ้งสารในหลอดทดลองให้เย็นตัวก่อนนำไปกลั่น เพื่อป้องกันการเกิด pressure และปฏิกิริยาที่รุนแรง
- ในการกลั่นอย่างต่อเนื่อง ควรให้เครื่องพักประมาณ 1 นาที ต่อ 1 ตัวอย่าง เพื่อให้ระบายความร้อน
- หลังเสร็จสิ้นการทำงาน ให้ทำความสะอาดทุกครั้ง โดยตั้งโปรแกรมในการกลั่นที่ไม่เติม NaOH และใช้น้ำกลั่นใส่ในหลอดทดลองแทนสารเคมี กลั่นล้างประมาณ 5-7 นาที
- การทดลองต้องสวมหน้ากากนิรภัย ระมัดระวังเคมีเข้าตา และสวมชุดตามร่างกายให้ล้างด้วยน้ำสะอาดทันที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการไฮโครไลซ์ด้วยเอนไซม์ต่างๆ

นำ SPI 10% มาทำให้โปรตีนเสียสภาพโดยการนำไปให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียสเป็นเวลา 30 นาที ทิ้งไว้ให้เย็น แล้วนำไปผสมกับเอนไซม์ (อัลคาเลส , นิวเทรส , อัลคาเลส ร่วมกับเฟลเวอรีน, นิวเทรสร่วมกับเฟลเวอรีน) โดยใช้ความเข้มข้นของเอนไซม์ 0 , 0.15 , 0.3 , และ 0.6 เปอร์เซ็นต์ โดยน้ำหนัก คนให้เข้ากัน ปิดฝาภาชนะที่ใส่แล้วบ่มที่อุณหภูมิห้อง, 50, 60 และ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 0, 3, 6 12 และ 24 ชั่วโมง โดยทุกๆชั่วโมงที่กำหนดต้องเก็บตัวอย่างทำการหยุดปฏิกิริยาโดยการให้ความร้อนที่ 80 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 15 นาที ทิ้งไว้ให้เย็น เก็บใส่ถุงพลาสติกแช่เย็นที่อุณหภูมิ -24 องศาเซลเซียส เพื่อรอการวิเคราะห์ระดับการถูกไฮโครไลซ์ (%DH) และ การวิเคราะห์ปริมาณไนโตรเจนจากกรดอะมิโน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

↓

หยุดปฏิกิริยาโดยการให้ความร้อน
80 °C ประมาณ 15 นาที

ภาพที่ 3.2.1 การไฮโดรไลซ์ด้วยเกลือสกัดด้วยเอนไซม์ต่างๆ

3.2.3 การวิเคราะห์ปริมาณไนโตรเจนจากกรดอะมิโน (Amino Nitrogen)

หลักการ

ผลิตภัณฑ์หมักหลายชนิดผลิตจากโปรตีนจากเมล็ดถั่วและเนื้อสัตว์ นำมาหมักให้เกิดการย่อยเป็นกรดอะมิโนและสารอื่นที่มีกลิ่นรสเฉพาะตัวของผลิตภัณฑ์ เช่น น้ำปลา ซีอิ๊ว กะปิ ปลาร้า การวิเคราะห์ปริมาณไนโตรเจนจากกรดอะมิโนในผลิตภัณฑ์เหล่านี้จะบอกถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ได้

ไนโตรเจนจากกรดอะมิโน (Amino Nitrogen) คือ ไนโตรเจนที่ได้จากกรดอะมิโนอิสระที่มีอยู่ในตัวอย่าง โดยไม่รวมถึงไนโตรเจนจากโมเลกุลของโปรตีนที่ยังไม่ถูกย่อยเป็นกรดอะมิโนและไม่รวมถึงไนโตรเจนจากสารอนินทรีย์อื่นๆ ที่ปนมากับตัวอย่าง เช่น ไนเตรท แอมโมเนีย ซึ่งต่างจากการวิเคราะห์ปริมาณไนโตรเจนทั้งหมด (total nitrogen) ที่ใช้ในการคำนวณโปรตีนสกัดหยาบ (crude protein) ซึ่งมีโปรตีนจากแหล่งอื่นด้วย

เนื่องจากโมเลกุลของกรดอะมิโนมีหมู่อะมิโน ($-NH_2$) ซึ่งสามารถทำปฏิกิริยากับฟอร์มัลดีไฮด์เป็นหมู่ methylene-imino ($-N=CH_2$) ทำให้มีหมู่คาร์บอกซิล ($-COOH$) ของโมเลกุลของกรดอะมิโนเป็นอิสระ จึงสามารถหาปริมาณกรดอะมิโนโดยการไทเทรตกับสารละลายต่างมาตรฐาน

การเตรียมตัวอย่าง เจือจางตัวอย่าง 10 เท่า ด้วยน้ำกลั่น (ตัวอย่าง 1 ml. น้ำกลั่น 9 ml.)

การวิเคราะห์ปริมาณฟอร์มัลดีไฮด์ในไนโตรเจน นำตัวอย่างที่เจือจางแล้วมา 10 มิลลิลิตร ใส่ในบีกเกอร์ขนาด 100 มิลลิลิตร ใส่แท่งแม่เหล็กขนาดเล็ก ตั้งบนเครื่องกวนด้วยแม่เหล็ก ปรับ pH ให้เท่ากับ 7 โดยใช้ฟิเอซมิเตอร์ ด้วยสารละลาย 1.0 N NaOH

เติมสารละลายฟอร์มัลดีไฮด์ (formaldehyde) ที่มีค่า pH เท่ากับ 9 จำนวน 10 มิลลิลิตร ผสมให้เข้ากันแล้วตั้งไว้ 5 นาที แล้วไทเทรตต่อไปด้วยสารละลาย 0.1 N NaOH จนได้ pH เท่ากับ 9

คำนวณค่าฟอร์มัดดีไฮด์ไนโตรเจนฟอร์มัดดีไฮด์ไนโตรเจน

ปริมาณฟอร์มัดดีไฮด์ไนโตรเจน (กรัมต่อลิตร) = 14 yM

เมื่อ y คือ ปริมาตรของสารละลาย NaOH ที่ใช้ในการไทเทรตเป็นมิลลิลิตร

M คือ ความเข้มข้นของสารละลาย NaOH เป็นโมลาร์

3.2.4 การวิเคราะห์แอมโมเนียคัลไนโตรเจน

นำตัวอย่างที่เจือจางแล้วมา 25 มิลลิลิตร ใส่ในหลอดกลั่นโปรตีน เค็มแมกนีเซียมออกไซด์ 1.5 กรัม และน้ำกลั่น 100 มิลลิลิตร นำไปต่อเข้ากับเครื่องกลั่น

กลั่นแอมโมเนียที่เกิดขึ้นลงในขวดรูปชมพู่ขนาด 250 มิลลิลิตร ที่มีบอริก 4% ปริมาตร 25 มิลลิลิตร และมีเมททิลเรด-โบรโมครีซอลกรีนอินดิเคเตอร์ (0.1% เมททิลเรด : 0.1% โบรโมครีซอลกรีน = 1:5) ถึง 8 หยด จนกระทั่งสารละลายที่กลั่นได้เปลี่ยนจากสีม่วงชมพูเป็นสีม่วงฟ้า ไทเทรตัมโมเนียที่กลั่นได้ด้วยสารละลายกรดซัลฟูริก 0.05 โมลาร์ จนสารละลายเปลี่ยนจากสีม่วงฟ้าเป็นสีม่วงชมพู

คำนวณหาค่าแอมโมเนียคัลไนโตรเจน ได้จากสูตร

ปริมาณแอมโมเนียคัลไนโตรเจน (กรัมต่อลิตร) = 5.6 yM

เมื่อ y คือ ปริมาตรของสารละลาย H_2SO_4 ที่ใช้ในการไทเทรตเป็น มิลลิลิตร

M คือ ความเข้มข้นของสารละลาย H_2SO_4 เป็นโมลาร์

3.2.5 การคำนวณค่าไนโตรเจนจากกรโคอะมิโน

ปริมาณไนโตรเจนจากกรโคอะมิโน (กรัมต่อลิตร) = ผลต่างระหว่างฟอร์มัดดีไฮด์ไนโตรเจน กับแอมโมเนียคัลไนโตรเจน

หมายเหตุ 1 ลิตร = 1 ลูกบาศก์เดซิเมตร

3.2.6 การหาเปอร์เซ็นต์น้ำใส

วิธีการวิเคราะห์

1. นำตัวอย่างที่ผ่านการไฮโครไลซ์แล้วมาทำการเหวี่ยงแยกตะกอนออก โดยใช้เครื่องเหวี่ยงรุ่น back man ที่ความเร็วรอบ 5000 รอบ/นาที เป็นเวลา 10 นาที
2. หลังจากเหวี่ยงเสร็จ ทำการชั่งทั้งตัวอย่างน้ำใส และเนื้อ บันที่ผลการทดลอง

$$\text{การคำนวณเปอร์เซ็นต์น้ำใส} = \frac{\text{ปริมาตรน้ำใส} \times 100}{\text{ปริมาตรทั้งหมด}}$$

3.2.7 การวิเคราะห์ปริมาณกรดทั้งหมด

หลักการ

ปริมาณกรดทั้งหมดในตัวอย่างอาหาร สามารถวิเคราะห์ได้โดยการไทเทรต สารละลายอาหารตัวอย่างด้วยสารละลายมาตรฐาน ซึ่งที่นิยมใช้ได้แก่ สารละลาย NaOH และอินดิเคเตอร์ ซึ่งได้แก่ ฟีนอลธาเลอิน (phenolphthalein) โดยสารละลายปฏิกิริยาจะเปลี่ยนจากไม่มีสีเป็นสีชมพูอ่อนๆ เมื่อถึงจุดยุติที่ pH 8.3 – 10.3 หรืออาจจะใช้โบรโมไซมอลบลู ซึ่งจะเปลี่ยนจากสีเหลือง (pH 6.0) เป็นสีน้ำเงิน (pH 7.0) เมื่อถึงจุดยุติ

การวิเคราะห์ปริมาณกรดทั้งหมดโดยวิธีการไทเทรตด้วยด่างนี้ ค่าความเป็นกรดที่วิเคราะห์ได้นิยมเรียกว่า total titratable acidity โดยทั่วไปจะรายงานค่าความเป็นกรดเป็นปริมาณของกรดอินทรีย์ที่มีมากที่สุดในตัวอย่างไม่ถึงแม้จะมีกรดชนิดอื่นๆ เป็นองค์ประกอบอยู่ในนั้นด้วยก่อนตาม

การเตรียมสารเคมี

1. สารละลาย NaOH มาตรฐาน

เตรียมสารละลาย NaOH 0.1 N (โดยประมาณ) โดยชั่ง NaOH 2 กรัม ละลายในน้ำกลั่น 500 มิลลิลิตร จากนั้นนำไป standardize ด้วยสารละลายมาตรฐาน potassium phthalate ($\text{KHC}_8\text{H}_4\text{O}_4$)

วิธีการ standardize สารละลายมาตรฐาน NaOH ทำได้โดย

1. ละลาย $\text{KHC}_8\text{H}_4\text{O}_4$ ที่ผ่านการอบแห้ง ที่อุณหภูมิ 120 °C นาน 2 ชั่วโมง และทำให้เย็นใน desiccator ปริมาณ 0.6000-0.7000 กรัม ในน้ำกลั่น 50-70 มิลลิลิตร ในขวดรูปชมพู่

2. หยอดสารละลาย phenolphthalein 1 % (ใน 95 % ethanol) ในสารละลาย $\text{KHC}_8\text{H}_4\text{O}_4$ จำนวน 2 หยด
3. นำไปไทเทรตกับสารละลาย NaOH ที่บรรจุอยู่ในบิวเรต จนกระทั่งสารละลายปฏิกิริยาเปลี่ยนจากไม่มีสีเป็นสีชมพูอ่อนที่คงตัว โดยทำการไทเทรต 3 ครั้ง บันทึกปริมาตรของสารละลาย NaOH ที่ใช้

$$\text{Normality ของ NaOH} = \frac{\text{จำนวนกรัม KHC}_8\text{H}_4\text{O}_4 \times 1000}{\text{มิลลิลิตร NaOH} \times 204.229}$$

2. สารละลาย phenolphthalein 1 %

สารละลาย phenolphthalein 1 กรัม ใน ethanol 95 % 100 มิลลิลิตร

วิธีการวิเคราะห์

1. ตวงน้ำกลั่น 75 มิลลิลิตร ใส่ในขวดรูปชมพู่ ขนาด 250 มิลลิลิตร หยดสารละลาย phenolphthalein 1 % 2-3 หยด
2. ไทเทรตด้วยสารละลายมาตรฐาน NaOH จนได้สารละลายสีชมพูจางๆ บันทึกปริมาตรของสารละลาย NaOH มาตรฐาน ที่ใช้ ซึ่งเป็นค่า Blank
3. ปิเปตตัวอย่าง 5 มิลลิลิตร ใส่ในขวดรูปชมพู่ ขนาด 250 มิลลิลิตร เติมน้ำกลั่น 75 มิลลิลิตร หยดสารละลาย phenolphthalein 1 % 2-3 หยด
4. ไทเทรตด้วยสารละลายมาตรฐาน NaOH จนได้สารละลายสีชมพูจางๆ บันทึกปริมาตรของสารละลาย NaOH มาตรฐาน ที่ใช้ ทำการทดลองซ้ำ 5 ครั้ง
5. คำนวณปริมาณกรดทั้งหมดในตัวอย่าง

$$\text{ปริมาณกรดทั้งหมด (\%)} = \frac{(V) (N) (\text{eq.Wt})(100)}{1000 (v)}$$

V	=	ปริมาตรของสารละลายมาตรฐาน NaOH
N	=	Normality ของสารละลายมาตรฐาน NaOH
v	=	ปริมาตร ของสารละลายตัวอย่าง 5 มิลลิลิตร
eq.Wt	=	น้ำหนักสมมูลย์ของกรดเป็นกรัม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการทดลอง

4.1 การเตรียมโปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองเพื่อใช้ในการไฮโครไลซ์

ในสารละลายที่ใช้ในการไฮโครไลซ์มีอัตราส่วนของปริมาณเอนไซม์/โปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง = 0.0015/0.1 , 0.003/0.1 , 0.006/0.1

4.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีในโปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง

โปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง = 1 กรัม

ส่วนประกอบของโปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองมีปริมาณความชื้น = 6 เปอร์เซ็นต์

มีปริมาณโปรตีน = 92.14 เปอร์เซ็นต์

มีปริมาณไนโตรเจน = 14.74 เปอร์เซ็นต์

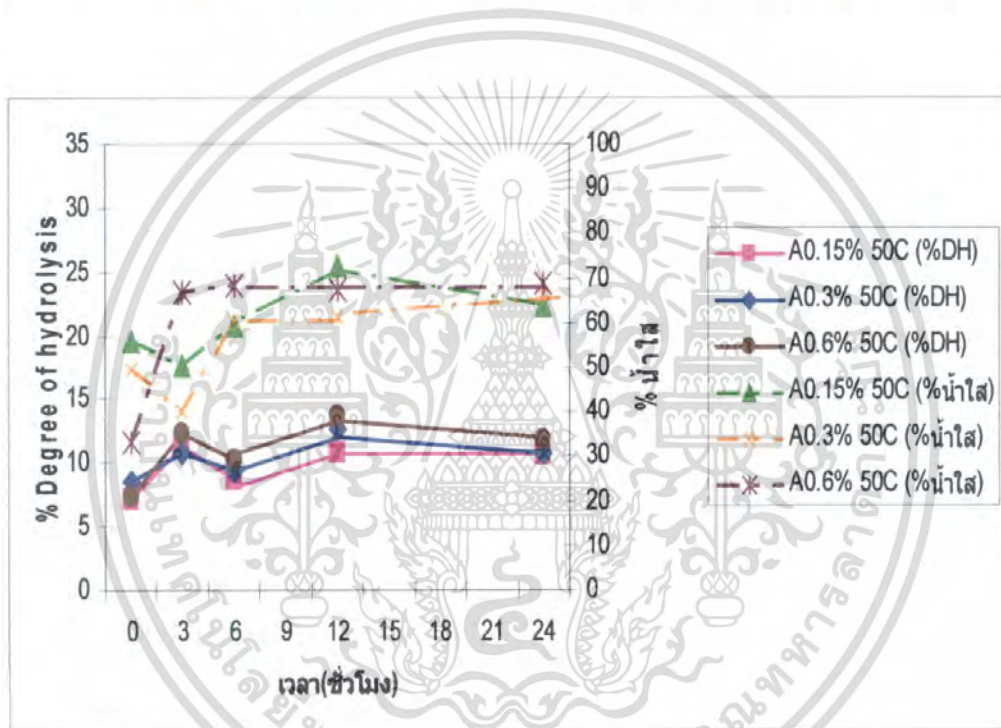
และมีฟิเชอ = 7.14

ตารางที่ 4.2.1 องค์ประกอบของโปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง

องค์ประกอบของโปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง	ปริมาณ
ปริมาณโปรตีนสกัดจากถั่วเหลือง (กรัม)	1
ความชื้น (กรัมต่อ 100 กรัม)	6
โปรตีน (กรัมต่อ 100 กรัม)	92.14
ไนโตรเจน (กรัมต่อ 100 กรัม)	14.74
ฟิเชอ	7.14

4.3 ศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

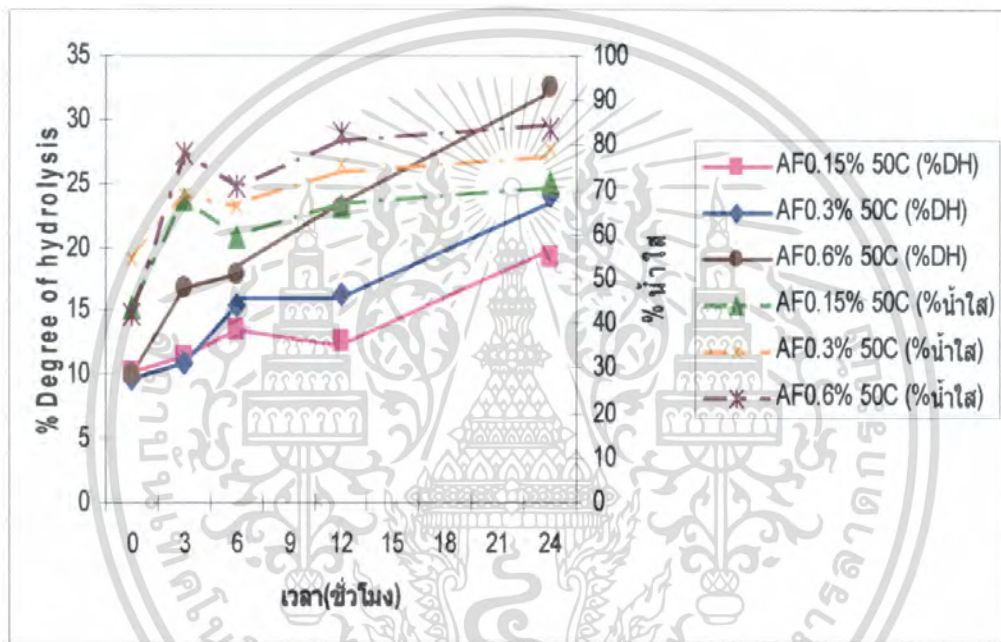
จากภาพที่ 4.3.1 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ ระยะเวลาการไฮโดรไลซ์ที่ความเข้มข้น 0.6 % เวลา 12 ชั่วโมง มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์สูงที่สุด คือ มีค่า %Degree of hydrolysis เท่ากับ 10.73% และโดยภาพรวมแล้ว ค่าระดับการไฮโดรไลซ์มีค่าไม่ต่างกันมาก ค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสก่อนข้างคองที่ เมื่อระยะเวลาในการไฮโดรไลซ์มากกว่า 6 ชั่วโมง

ภาพที่ 4.3.1 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

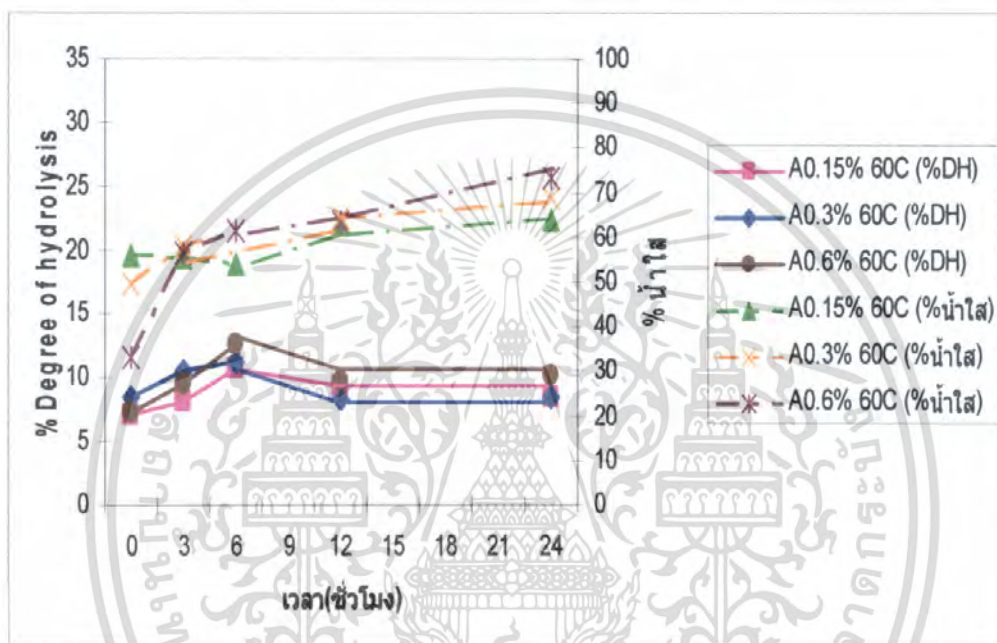
จากภาพที่ 4.3.2 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์อัลคาเลสร่วมกับเอนไซม์เฟลเวอรีนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ระยะเวลาการไฮโดรไลซ์ที่ความเข้มข้น 0.6 % เวลา 24 ชั่วโมง มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์สูงที่สุดในการทดลองนี้ คือ 32.57% และโดยภาพรวมแล้ว ค่าระดับการไฮโดรไลซ์ จะมีค่าสูงมากขึ้นเมื่อระยะเวลาในการไฮโดรไลซ์เพิ่มมากขึ้น และค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสมีค่าสูงขึ้น เมื่อความเข้มข้นสูงขึ้น

ภาพที่ 4.3.2 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์อัลคาเลสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอรีนที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

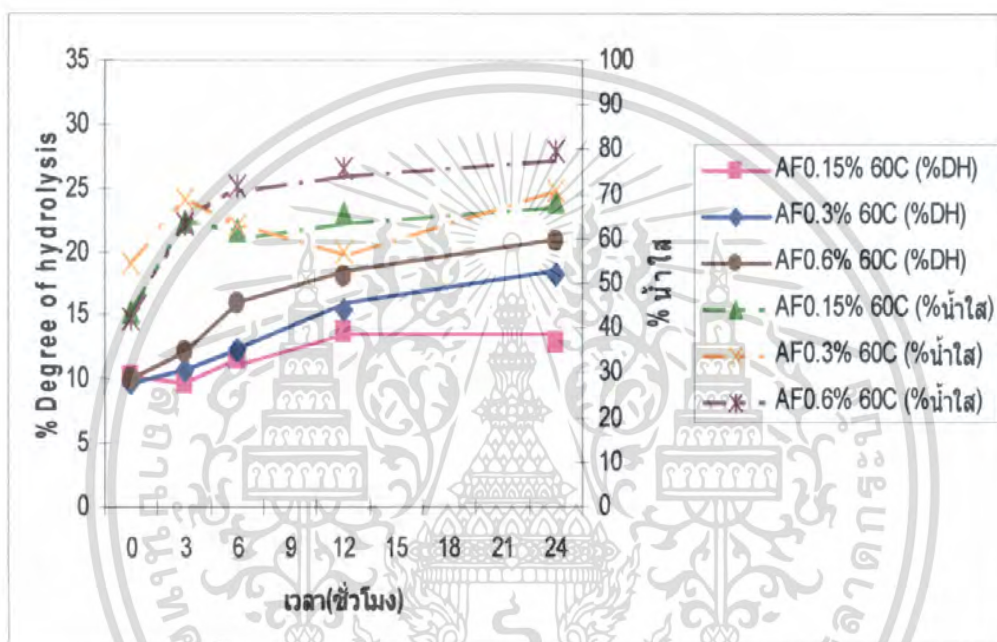
จากภาพที่ 4.3.3 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ ระยะเวลาการไฮโดรไลซ์ที่ความเข้มข้น 0.6 % เวลา 6 ชั่วโมง มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์ สูงที่สุด คือ 12.69% และระดับการไฮโดรไลซ์จะต่ำลงเมื่อความเข้มข้นของเอนไซม์ที่ใช้ลดลง ค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสมีแนวโน้มจะมีค่าสูงขึ้นเมื่อระยะเวลาในการไฮโดรไลซ์มากขึ้น

ภาพที่ 4.3.3 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

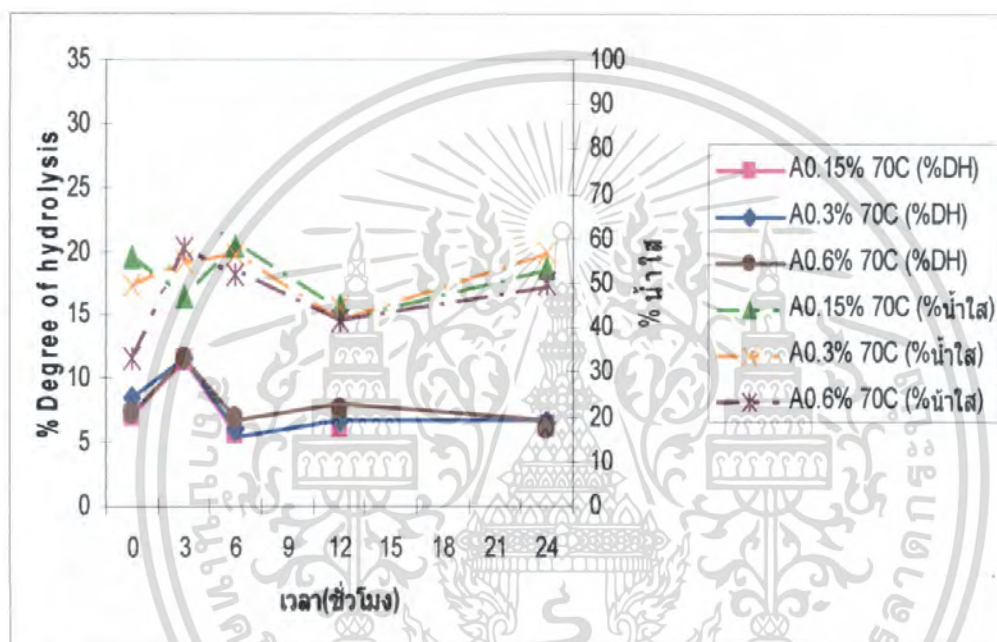
จากภาพที่ 4.3.4 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์อัลคาเลสร่วมกับเอนไซม์เฟลเวอรีนที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ระยะเวลาการไฮโดรไลซ์ที่ความเข้มข้น 0.6 % เวลา 24 ชั่วโมง มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์สูงที่สุด คือ 20.80% และค่าระดับการไฮโดรไลซ์จะต่ำลง เมื่อความเข้มข้นและระยะเวลาในการไฮโดรไลซ์ลดลง ค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสมีนุ่มสูงขึ้นเมื่อระยะเวลามากขึ้น

ภาพที่ 4.3.4 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์อัลคาเลสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอรีนที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

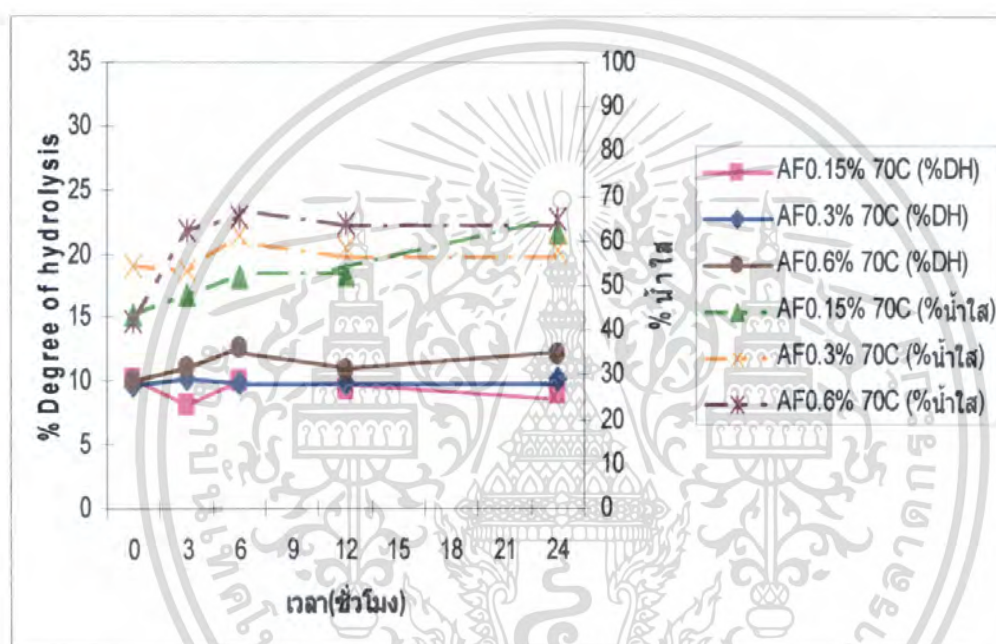
จากภาพที่ 4.3.5 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ระยะเวลาการไฮโดรไลซ์ที่ 3 ชั่วโมง ที่ทุกๆความเข้มข้น มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์ สูงที่สุด และค่าจะคงที่เพิ่มระยะเวลาการไฮโดรไลซ์นานขึ้น ค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสมีค่ามากที่ระยะเวลาการไฮโดรไลซ์ที่ประมาณ 6 ชั่วโมง

ภาพที่ 4.3.5 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์อัลคาเลสที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

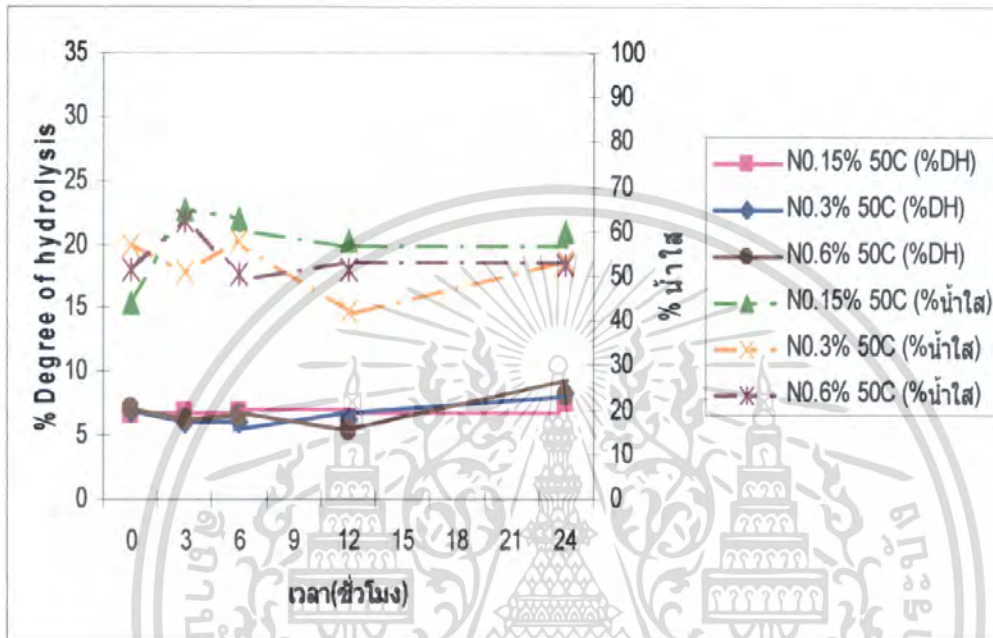
จากภาพที่ 4.3.6 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์อัลคาเลสร่วมกับเอนไซม์เฟลเวอรีไซม์ที่ อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ระยะเวลาการไฮโดรไลซ์ที่ความเข้มข้น 0.6 % เวลา 6 ชั่วโมง มีค่า % Degree of hydrolysis สูงที่สุด คือ 12.69% โดยภาพรวมแล้วค่าที่ได้ค่อนข้างคงที่ ค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสที่ความเข้มข้น 0.15 % มีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้น แต่ที่ความเข้มข้น 0.3 % และ 0.6 % ค่อนข้างจะมีค่าคงที่

ภาพที่ 4.3.6 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์อัลคาเลสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอรีไซม์ที่ อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

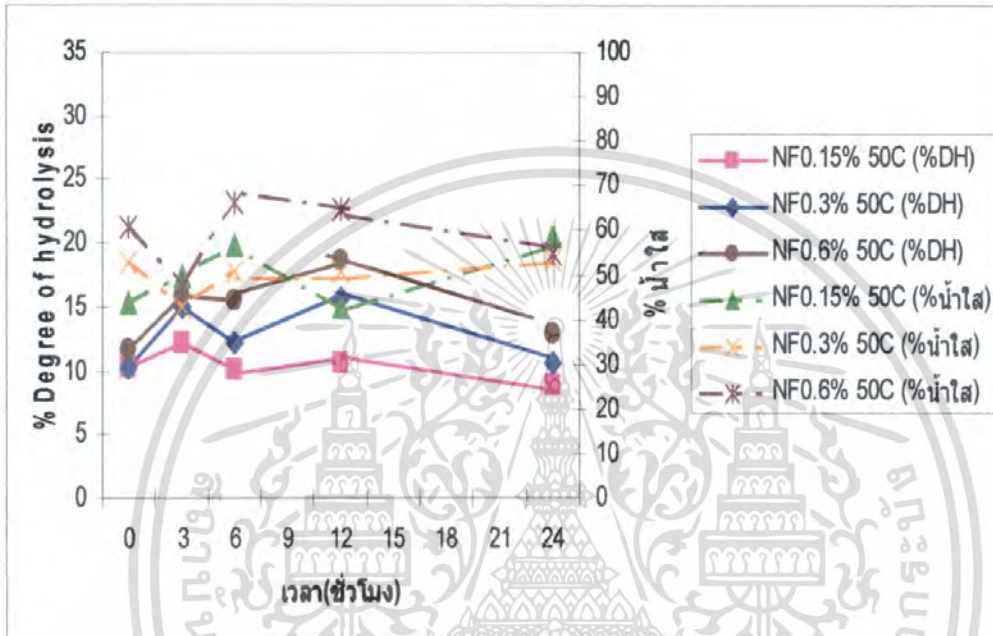
จากภาพที่ 4.3.7 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์นิวเทรสที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าค่าระดับการไฮโดรไลซ์ มีค่าค่อนข้างคงที่ และค่าเปอร์เซ็นต์น้ำไฮก็คงที่เช่นเดียวกัน

ภาพที่ 4.3.7 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

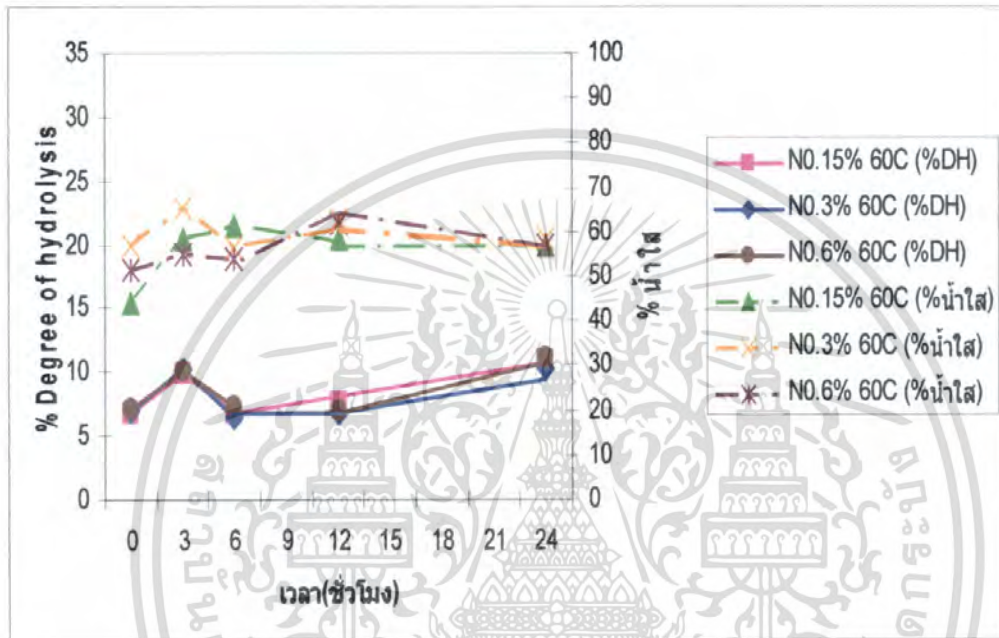
จากภาพที่ 4.3.8 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์นิวเทรสร่วมกับเอนไซม์เฟลเวอรีไซม์ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ระยะเวลา 6 ชั่วโมงของทุกๆ ความเข้มข้นมีค่าระดับการไฮโดรไลซ์สูงที่สุด ส่วนค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสก่อนข้างเกาะกลุ่มกัน ไม่แตกต่างกันมาก

ภาพที่ 4.3.8 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอรีไซม์ อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

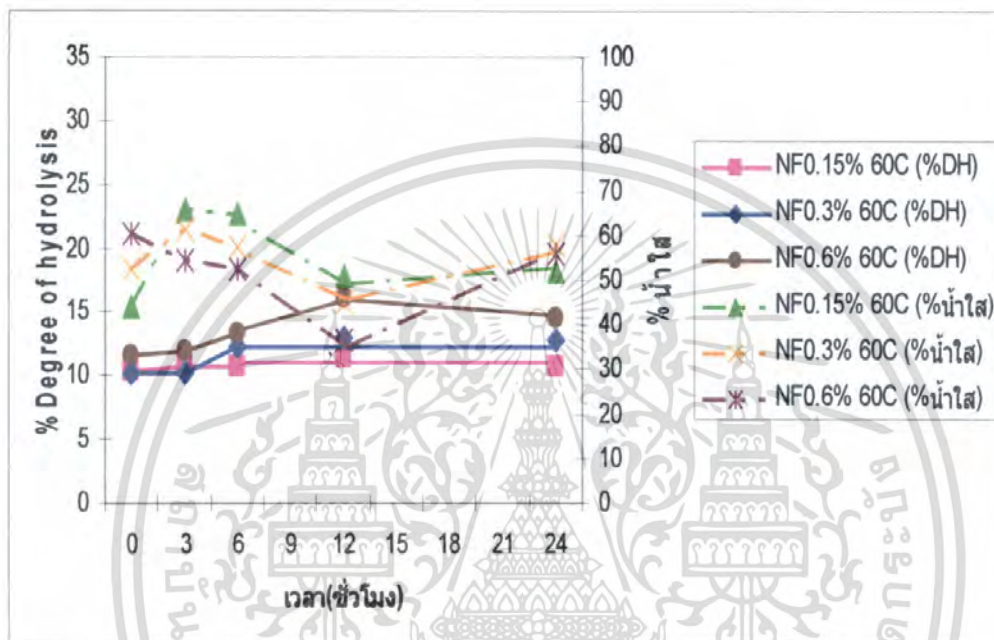
จากภาพที่ 4.3.9 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์นิวเทรสที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ระยะเวลา 3 และ 12 ชั่วโมงของทุกๆ ความเข้มข้น มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์ที่สูง และค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสมีค่าคงที่

ภาพที่ 4.3.9 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

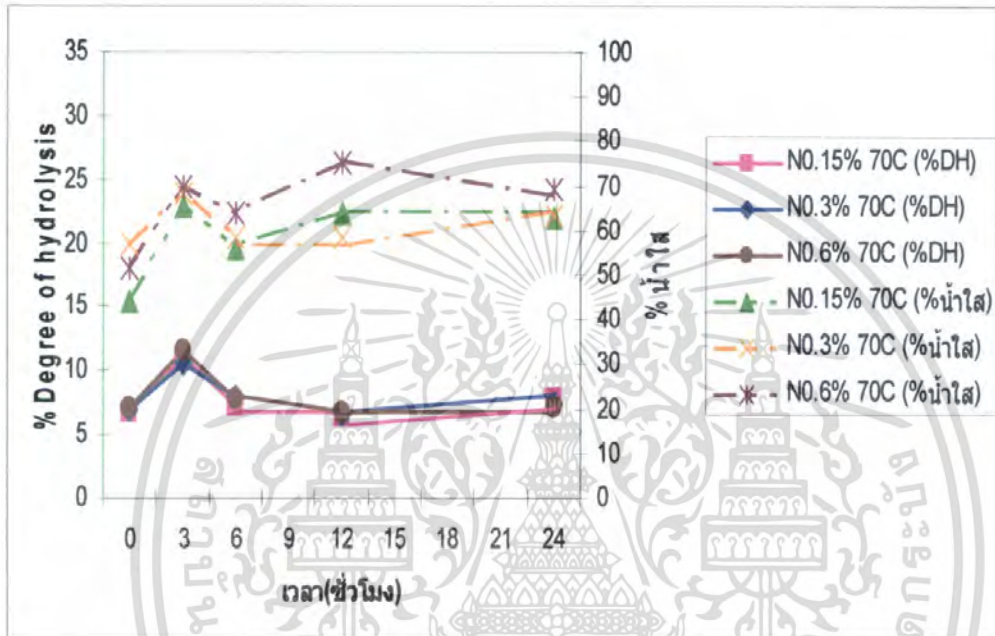
จากภาพที่ 4.3.10 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์นิวเทรสร่วมกับเอนไซม์เฟลเวอรีไซม์ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ความเข้มข้น 0.6 % เวลา 6 ชั่วโมงมีค่าระดับการไฮโดรไลซ์สูงที่สุด และโดยภาพรวมค่าก่อนข้างคงที่ และค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสที่ 12 ชั่วโมง มีค่าต่ำมากที่สุด

ภาพที่ 4.3.10 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอรีไซม์ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

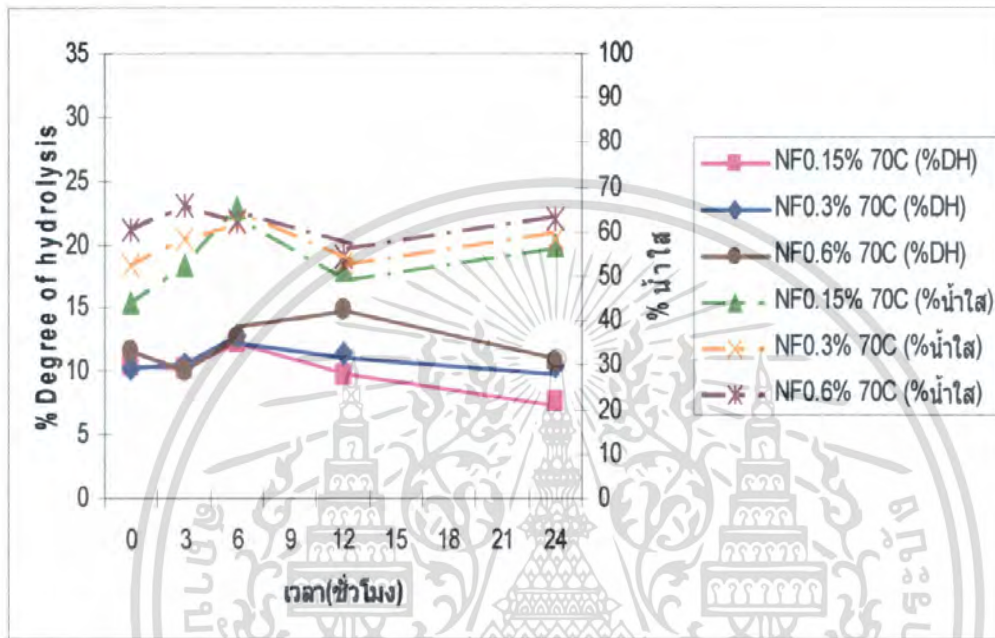
จากภาพที่ 4.3.11 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์นิวเทรสที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่เวลา 3 ชั่วโมงของทุกๆ ความเข้มข้น มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์สูงสุด และค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสค่อนข้างคงที่

ภาพที่ 4.3.11 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากภาพที่ 4.3.12 แสดงระดับการไฮโดรไลซ์ของเอนไซม์นิวเทรสร่วมกับเอนไซม์เฟลเวอร์ไรซ์ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส จะเห็นได้ว่าที่ความเข้มข้น 0.6 % เวลา 12 ชั่วโมง มีค่าระดับการไฮโดรไลซ์สูงที่สุด และค่าเปอร์เซ็นต์น้ำใสค่อนข้างคงที่

ภาพที่ 4.3.12 แสดงผลของความเข้มข้นและชนิดของเอนไซม์นิวเทรสที่ใช้ร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ศึกษาระดับความขมของโปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองในสภาวะต่างๆ

ตารางที่ 4.4.1 แสดงระดับความขมมากที่สุด

เอนไซม์	สภาวะ
อัลคาเลส	A 0.15% 3 hr. 50 °C , A 0.3% 3 hr. 50 °C , A 0.6% 3 hr. 50 °C A 0.15% 6 hr. 60 °C , A 0.3% 6 hr. 60 °C , A 0.6% 6 hr. 60 °C A .015% 3 hr. 70 °C , A 0.3% 3 hr. 70 °C , A 0.6% 3 hr. 70 °C
นิวเทรส	N 0.15% 3 hr. 50 °C , N 0.3% 3 hr. 50 °C , N 0.6% 3 hr. 50 °C N 0.15% 3 hr. 60 °C , N 0.3% 3 hr. 60 °C , N 0.6% 3hr. 60 °C N .015% 3 hr. 70 °C , N 0.3% 3 hr. 70 °C , N 0.6% 3 hr. 70 °C
อัลคาเลส + เฟลเวอร์ไซม์	AF 0.15% 3 hr. 50 °C , AF 0.3% 3 hr. 50 °C , AF 0.6% 3 hr. 50 °C AF 0.15% 3 hr. 60 °C , AF 0.3% 3 hr. 60 °C , AF 0.6% 3 hr. 60 °C AF 0.15% 3 hr. 70 °C , AF 0.3% 3 hr. 70 °C , AF 0.6% 3 hr. 70 °C
นิวเทรส + เฟลเวอร์ไซม์	NF 0.15% 3 hr. 50 °C , NF 0.3% 3 hr. 50 °C , NF 0.6% 3 hr. 50 °C NF 0.15% 3 hr. 60 °C , NF 0.3% 3 hr. 60 °C , NF 0.6% 3 hr. 60 °C NF 0.15% 3 hr. 70 °C , NF 0.3% 3 hr. 70 °C , NF 0.6% 3 hr. 70 °C

จากตารางที่ 4.4.1 ระดับความขมที่มากที่สุดของเอนไซม์แต่ละชนิด ซึ่งโดยรวมแล้ว สภาวะการไฮโดรไลซ์ที่ทำให้เกิดรสชาติขมมากที่สุด คือ ที่ ระยะเวลา 3 ชั่วโมง ทุกเอนไซม์ แต่จะมีที่ใช้เอนไซม์อัลคาเลส ความเข้มข้น 0.15 % 6 ชั่วโมง 60 องศาเซลเซียส ที่จะมีความขมมากกว่าที่ 3 ชั่วโมง

ตารางที่ 4.4.2 แสดงระดับความขมมาก

เอนไซม์	สภาวะ
อัลคาเลส	A 0.15% 6 hr. 50 °C , A 0.3% 6 hr. 50 °C , A 0.6% 6 hr. 50 °C A 0.15% 3 hr. 60 °C , A 0.3% 3hr. 60 °C , A 0.6% 3 hr. 60 °C A .015% 6 hr. 70 °C , A 0.3% 6 hr. 70 °C , A 0.6% 6 hr. 70 °C
นิวเทรส	N 0.15% 6 hr. 50 °C , N 0.3% 6 hr. 50 °C , N 0.6% 6 hr. 50 °C N 0.15% 6 hr. 60 °C , N 0.3% 6 hr. 60 °C , N 0.6% 6 hr. 60 °C N .015% 6 hr. 70 °C , N 0.3% 6 hr. 70 °C , N 0.6% 6 hr. 70 °C
อัลคาเลส + เฟลเวอร์ไซม์	AF 0.15% 6 hr. 50 °C , AF 0.3% 6 hr. 50 °C , AF 0.6% 6 hr. 50 °C AF 0.15% 6 hr. 60 °C , AF 0.3% 6 hr. 60 °C , AF 0.6% 6 hr. 60 °C AF 0.15% 6 hr. 70 °C , AF 0.3% 3 hr. 70 °C , AF 0.6% 6 hr. 70 °C
นิวเทรส + เฟลเวอร์ไซม์	NF 0.15% 6 hr. 50 °C , NF 0.3% 6 hr. 50 °C , NF 0.6% 6 hr. 50 °C NF 0.15% 6 hr. 60 °C , NF 0.3% 6 hr. 60 °C , NF 0.6% 6 hr. 60 °C NF 0.15% 6 hr. 70 °C , NF 0.3% 6 hr. 70 °C , NF 0.6% 6 hr. 70 °C

จากตารางที่ 4.4.2 แสดงระดับความขมมาก ของเอนไซม์แต่ละชนิด ซึ่งโดยรวมแล้ว สภาวะการไฮโดรไลซ์ที่ทำให้เกิดรสชาติขมมาก คือ ที่ ระยะเวลา 6 ชั่วโมง ทุกเอนไซม์ แต่จะมีที่ใช้เอนไซม์อัลคาเลส ความเข้มข้น 0.15 % 3 ชั่วโมง 60 องศาเซลเซียส ที่จะมีระดับความขมเป็น ขมมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4.3 แสดงระดับความขมปานกลาง

เอนไซม์	สภาวะ
อัลคาเลส	A 0.15% 12 hr. 50 °C , A 0.3% 12 hr. 50 °C , A 0.6% 12 hr. 50 °C A 0.15% 12 hr. 60 °C A 0.3% 12hr. 60 °C , A 0.6% 12 hr. 60 °C A .015% 12hr. 70 °C , A 0.3% 12 hr. 70 °C , A 0.6% 12hr. 70 °C
นิวเทรล	N 0.15% 12 hr. 50 °C , N 0.3% 12 hr. 50 °C , N 0.6% 12 hr. 50 °C N 0.15% 12 hr. 60 °C N 0.3% 12 hr. 60 °C , N 0.6% 12 hr. 60 °C N .015% 12 hr. 70 °C , N 0.3% 12 hr. 70 °C , N 0.6% 12 hr. 70 °C
อัลคาเลส + เฟลเวอร์ไซม์	AF 0.15% 12 hr. 50 °C , AF 0.3% 12 hr. 50 °C , AF 0.6% 12 hr. 50 °C AF 0.15% 12 hr. 60 °C , AF 0.3% 12 hr. 60 °C , AF 0.6% 12 hr. 60 °C AF 0.15% 12 hr. 70 °C , AF 0.3% 12 hr. 70 °C , AF 0.6% 12 hr. 70 °C
นิวเทรล + เฟลเวอร์ไซม์	NF 0.15% 12 hr. 50 °C , NF 0.3% 12 hr. 50 °C , NF 0.6% 12 hr. 50 °C NF 0.15% 12 hr. 60 °C , NF 0.3% 12 hr. 60 °C , NF 0.6% 12 hr. 60 °C NF 0.15% 12 hr. 70 °C , NF 0.3% 12 hr. 70 °C , NF 0.6% 12 hr. 70 °C

จากตารางที่ 4.4.3 แสดงระดับความขมปานกลาง ของเอนไซม์แต่ละชนิด ซึ่งผลรวมทั้งหมดแล้ว สภาวะการไฮโดรไลซ์ที่ทำให้เกิดรสชาติขมปานกลาง คือ ที่ ระยะเวลา 12 ชั่วโมง ทุกเอนไซม์

ตารางที่ 4.4.4 แสดงระดับความขมน้อย

เอนไซม์	สภาวะ
อัลคาเลส	A 0.15% 24 hr. 50 °C , A 0.3% 24 hr. 50 °C , A 0.6% 24 hr. 50 °C A 0.15% 24 hr. 60 °C A 0.3% 24 hr. 60 °C , A 0.6% 24 hr. 60 °C A .015% 24 hr. 70 °C , A 0.3% 24 hr. 70 °C , A 0.6% 24 hr. 70 °C
นิวเทรส	N 0.15% 24 hr. 50 °C , N 0.3% 24 hr. 50 °C , N 0.6% 24 hr. 50 °C N 0.15% 24 hr. 60 °C N 0.3% 24 hr. 60 °C , N 0.6% 24 hr. 60 °C N .015% 24 hr. 70 °C , N 0.3% 24 hr. 70 °C , N 0.6% 24 hr. 70 °C
อัลคาเลส + เฟลเวอร์ไซม์	AF 0.15% 24 hr. 50 °C , AF 0.3% 24 hr. 50 °C , AF 0.6% 24 hr. 50 °C AF 0.15% 24 hr. 60 °C , AF 0.3% 24 hr. 60 °C , AF 0.6% 24 hr. 60 °C AF 0.15% 24 hr. 70 °C , AF 0.3% 24 hr. 70 °C , AF 0.6% 24 hr. 70 °C
นิวเทรส + เฟลเวอร์ไซม์	NF 0.15% 24 hr. 50 °C , NF 0.3% 24 hr. 50 °C , NF 0.6% 24 hr. 50 °C NF 0.15% 24 hr. 60 °C , NF 0.3% 24 hr. 60 °C , NF 0.6% 24 hr. 60 °C NF 0.15% 24 hr. 70 °C , NF 0.3% 24 hr. 70 °C , NF 0.6% 24 hr. 70 °C

จากตารางที่ 4.4.4 แสดงระดับความขมน้อยที่สุด ของเอนไซม์แต่ละชนิด ซึ่งผลรวมทั้งหมดแล้ว สภาวะการไฮโดรไลซ์ที่ทำให้เกิดรสชาติขมน้อยที่สุด คือ ที่ ระยะเวลา 24 ชั่วโมง ทุกเอนไซม์

ตารางที่ 4.4.5 แสดงระดับความขมน้อยที่สุด

เอนไซม์	สภาวะ
อัลคาเลส	A 0.15% 0 hr. , A 0.3% 0 hr. A 0.6% 0 hr.
นิวเทรส	N 0.15% 0 hr. , N 0.3% 0 hr. , N 0.6% 0 hr.
อัลคาเลส + เฟลเวอร์ไรซ์	AF 0.15% 0 hr. , AF 0.3% 0 hr. , AF 0.6% 0 hr
นิวเทรส + เฟลเวอร์ไรซ์	NF 0.15% 0 hr. , NF 0.3% 0 hr. , NF 0.6% 0 hr.

จากตารางที่ 4.4.5 แสดงระดับความขมที่ ไม่ขมเลย ของเอนไซม์แต่ละชนิด ซึ่งผลรวมทั้งหมดแล้ว สภาวะการไฮโดรไลซ์ที่ทำให้เกิดรสชาติไม่ขมเลย คือ ที่ ระยะเวลา 0 ชั่วโมง ทุกเอนไซม์ เนื่องจากยังไม่ถูกไฮโดรไลซ์ โมเลกุลของโปรตีนยังเป็นโมเลกุลที่ใหญ่อยู่ ซึ่งโดยธรรมชาติจะไม่มีรสขม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง

1. สรุปผลการทดลอง

- 1.1 การไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์อัลคาเลสร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ ให้ผลดีที่สุด เนื่องจากอัลคาเลสสามารถไฮโดรไลซ์โมเลกุลของโปรตีนแล้วได้โพลีเพปไทด์ที่มีความจำเพาะกับเฟลเวอร์ไรซ์มากกว่านิวเทรส
- 1.2 สภาพที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์อัลคาเลสร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์
  - 1.2.1 อุณหภูมิที่เหมาะสม คือ 50 องศาเซลเซียส เนื่องจากเฟลเวอร์ไรซ์มีความสามารถในการทำงานดีที่สุดที่อุณหภูมินี้
  - 1.2.2 ความเข้มข้น 0.6 เปอร์เซ็นต์ มีการไฮโดรไลซ์ดีกว่าทุกความเข้มข้นในการทดลอง
- 1.3 การใช้เอนไซม์อัลคาเลสร่วมกับเฟลเวอร์ไรซ์ สามารถที่จะลดความขมในโปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองได้ และสามารถช่วยเพิ่มอัตราการไฮโดรไลซ์ ทำให้ %Degree of hydrolysis เพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะ

- 2.1 ในการบ่มตัวอย่างควรมีการเขย่าตัวอย่างเป็นระยะ
- 2.2 เมื่อเก็บตัวอย่างและทำการหยุดปฏิกิริยาแล้ว ถ้ายังไม่ได้ทำการทดลองเลย ควรทำการเก็บตัวอย่างไว้ในช่องแช่แข็ง

บรรณานุกรม

- A.O.A.C. 1984. **Official Methods of Analysis of the Association of Official Analytical Chemists**, 14th ed. Association of Official Chemists, Inc., Arlington, Virginia
- Matoba, M., and Hata, T. 1972. Relationship between bitterness of peptides and their chemical structure. *Agr. Biol. Chem.* 36 (8): 1423-1431.
- Holm, F. 2003. "Functional food ingredients cardiovascular health." Food Group Denmark, Denmark 40pp.
- Slade, L., Levine, H., and Finley, J.W.(1989). In R.D. Phillips, and J.W. Finley(Eds.), "Protein quality and the effects of processing." **New York : Marcel Dekker.** :9-124
- บุญเทียม พันธุ์เพ็ง. 2548. เอกสารประกอบคำสอน วิชาเคมีวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์หมัก. โครงการคณะกรรมการเกษตรกรรมเกษตร. หน้า 39-41.
- บุญเทียม พันธุ์เพ็ง. 2549. เอกสารประกอบคำสอน วิชาเทคโนโลยีเอนไซม์. โครงการคณะกรรมการเกษตรกรรมเกษตร.
- ปิ่นมณี ขวัญมือง. 2548. "ฟังก์ชันน้ำตาลพุดสีอาหารเพื่อสุขภาพ." **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.** 4(2) : 43 – 50.

ภาคผนวก ก.
ข้อมูลการทดลอง

**ผลข้อมูลจากการทดลองที่ 4.3 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่
เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ**

**ตารางที่ 4.3.1 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน
สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ**

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
อัลคาเลส	50	0	0.15	7.08	55.97
			0.3	8.45	49.55
			0.6	7.26	33.27
		3	0.15	11.30	50.67
			0.3	10.83	40.02
			0.6	12.35	66.92
		6	0.15	8.59	59.37
			0.3	9.44	60.40
			0.6	10.20	68.16
		12	0.15	10.73	72.61
			0.3	12.69	61.62
			0.6	13.73	67.10
		24	0.15	10.48	64.07
			0.3	10.73	66.32
			0.6	11.81	68.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.2 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
นิเวทรส	50	0	0.15	6.69	43.95
			0.3	6.88	56.87
			0.6	7.16	51.32
		3	0.15	6.74	64.95
			0.3	6.04	51.03
			0.6	6.27	62.53
		6	0.15	6.74	62.89
			0.3	6.14	57.87
			0.6	6.61	50.43
		12	0.15	6.31	57.90
			0.3	6.31	41.97
			0.6	5.32	51.29
		24	0.15	7.69	60.13
			0.3	8.26	53.37
			0.6	8.22	52.24

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.3 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
อัลคาเลส + เฟลเวอร์ไรซ์	50	0	0.15	10.20	43.57
			0.3	9.72	54.63
			0.6	9.97	42.31
		3	0.15	11.43	67.81
			0.3	10.98	68.65
			0.6	16.75	78.42
		6	0.15	13.52	59.20
			0.3	15.42	66.43
			0.6	17.89	70.91
		12	0.15	12.67	66.43
			0.3	16.37	75.75
			0.6	23.08	82.68
		24	0.15	19.22	72.00
			0.3	24.08	79.10
			0.6	32.57	83.58

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.4 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
นิวเทรส + เฟลเวอร์ไรซ์	50	0	0.15	10.31	43.88
			0.3	10.22	52.60
			0.6	11.68	60.47
		3	0.15	12.25	49.52
			0.3	14.91	42.65
			0.6	15.90	47.70
		6	0.15	10.03	56.49
			0.3	12.19	50.61
			0.6	15.57	65.99
		12	0.15	10.54	42.66
			0.3	15.71	50.57
			0.6	18.57	64.82
		24	0.15	8.89	58.51
			0.3	10.60	53.00
			0.6	12.95	54.89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.5 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
อัลคาเลส	60	0	0.15	7.08	55.97
			0.3	8.45	49.55
			0.6	7.26	33.27
		3	0.15	8.22	55.27
			0.3	17.38	57.94
			0.6	9.55	56.53
		6	0.15	10.77	53.72
			0.3	18.38	61.27
			0.6	12.69	61.34
		12	0.15	9.44	62.94
			0.3	19.26	64.18
			0.6	9.63	63.35
		24	0.15	8.45	63.73
			0.3	20.62	68.74
			0.6	10.20	73.37

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.6 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
นิวเทรส	60	0	0.15	6.69	43.95
			0.3	6.88	56.87
			0.6	7.16	51.32
		3	0.15	9.91	58.20
			0.3	10.16	65.30
			0.6	9.97	54.91
		6	0.15	6.78	61.15
			0.3	6.36	55.41
			0.6	7.27	54.15
		12	0.15	7.64	58.49
			0.3	6.74	62.78
			0.6	6.89	61.83
		24	0.15	10.86	56.78
			0.3	10.29	58.59
			0.6	11.11	57.12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.7 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
อัลคาเลส + เฟลเวอร์ไรซ์	60	0	0.15	10.20	43.57
			0.3	9.72	54.63
			0.6	9.97	42.31
		3	0.15	9.78	63.62
			0.3	10.83	68.98
			0.6	12.12	63.46
		6	0.15	11.68	61.94
			0.3	12.38	62.70
			0.6	15.99	71.93
		12	0.15	13.71	66.09
			0.3	15.42	57.15
			0.6	18.04	75.57
		24	0.15	12.78	68.21
			0.3	18.27	70.90
			0.6	20.80	79.46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.8 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
นิวเทรส + เฟลเวอร์ไรซ์	60	0	0.15	10.31	43.88
			0.3	10.22	52.60
			0.6	11.68	60.47
		3	0.15	10.73	65.75
			0.3	10.20	61.22
			0.6	11.87	54.53
		6	0.15	10.79	65.07
			0.3	12.29	57.63
			0.6	13.33	52.64
		12	0.15	11.40	51.07
			0.3	13.01	44.97
			0.6	16.11	36.58
		24	0.15	10.67	51.85
			0.3	12.76	57.71
			0.6	14.47	55.89

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.9 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
อัลคาเลส	70	0	0.15	7.08	55.97
			0.3	8.45	49.55
			0.6	7.26	33.27
		3	0.15	11.43	47.07
			0.3	11.55	55.01
			0.6	11.59	57.74
		6	0.15	5.66	58.21
			0.3	6.02	56.61
			0.6	6.88	51.94
		12	0.15	6.31	44.90
			0.3	6.84	44.76
			0.6	7.54	41.60
		24	0.15	6.31	53.43
			0.3	6.61	56.69
			0.6	6.02	50.25

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.10 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
นิวเทรส	70	0	0.15	6.69	43.95
			0.3	6.88	56.87
			0.6	7.16	51.32
		3	0.15	11.15	65.29
			0.3	10.54	6.49
			0.6	11.53	69.95
		6	0.15	7.22	55.93
			0.3	7.92	58.18
			0.6	7.73	63.98
		12	0.15	6.36	63.65
			0.3	6.61	58.31
			0.6	6.70	75.04
		24	0.15	7.73	63.04
			0.3	7.41	63.33
			0.6	7.03	69.44

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.11 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีนสกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
อัลคาเลส + เฟลเวอรีน	70	0	0.15	10.20	43.57
			0.3	9.72	54.63
			0.6	9.97	42.31
		3	0.15	8.17	48.06
			0.3	10.22	53.60
			0.6	11.11	62.51
		6	0.15	10.12	51.78
			0.3	9.93	61.56
			0.6	12.69	65.23
		12	0.15	9.40	52.67
			0.3	9.82	58.28
			0.6	10.98	64.10
		24	0.15	9.06	61.93
			0.3	10.29	58.09
			0.6	12.10	64.80

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3.12 การศึกษาปริมาณเอนไซม์ ระยะเวลาและอุณหภูมิที่เหมาะสมในการไฮโดรไลซ์โปรตีน สกัดจากถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์ต่างๆ

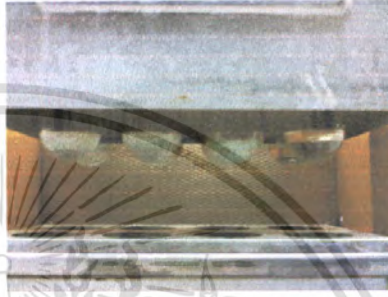
ชนิดเอนไซม์	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)	ระยะเวลา (ชั่วโมง)	ความเข้มข้นของ เอนไซม์ (เปอร์เซ็นต์)	%Degree of hydrolysis	%น้ำใส
นิวเทรส + เฟลเวอร์ไรซ์	70	0	0.15	10.31	43.88
			0.3	10.22	52.60
			0.6	11.68	60.47
		3	0.15	10.20	52.32
			0.3	10.54	58.26
			0.6	10.07	65.89
		6	0.15	12.29	65.29
			0.3	12.82	61.77
			0.6	12.63	62.48
		12	0.15	9.78	51.44
			0.3	11.49	52.91
			0.6	14.97	54.34
		24	0.15	7.64	57.16
			0.3	10.41	58.32
			0.6	10.67	62.76

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ข.
รูปภาพการทดลอง

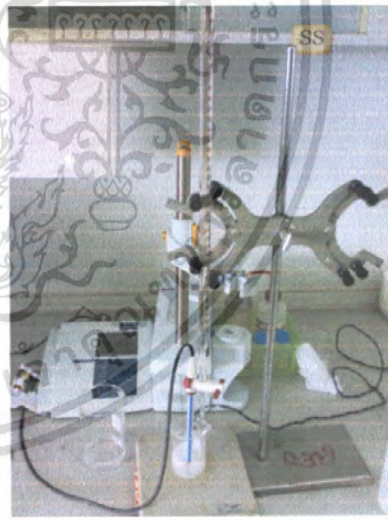
ภาพที่ 1 เครื่องย่อยโปรตีน

ภาพที่ 2 ผลการย่อยโปรตีนสกัดจากหัวเห็อง

ภาพที่ 3 อ่างควบคุมอุณหภูมิ

ภาพที่ 4 เครื่อง pH meter

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5 เครื่องกลั่นโปรตีน

ภาพที่ 6 ผลการทดลองก่อนและหลังไทเทรตด้วย H_2SO_4

ภาพที่ 7 ตัวอย่างก่อนการเหวี่ยง

ภาพที่ 8 ตัวอย่างหลังเหวี่ยง

ภาพที่ 9 เอนไซม์ที่ใช้ในการทดลอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นางสาวกัตติกา กิ่งทอง เกิดวันที่ 6 มีนาคม 2529 จบมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนสตรี
อ่างทอง จังหวัดอ่างทอง และระดับปริญญาตรี โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร สาขาอุตสาหกรรม
เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

นางสาวพรจิตรา จวบฤกษ์เย็น เกิดวันที่ 14 ตุลาคม 2529 จบมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียน
สตรีวิทยา 2 จังหวัดกรุงเทพมหานคร และระดับปริญญาตรี โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร สาขา
อุตสาหกรรมเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้